

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

19. september 2012,

ELAN d.o.o. kasuks võetud meetmete kohta, SA.26379 (C13/10) (ex NN 17/10), mille on rakan-
danud Sloveenia

(teatavaks tehtud numbri C(2012) 6345 all)

(Ainult sloveenikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2014/273/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool osutatud sätetele ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

- (1) 10. juulil 2008 esitas Saksa suusatootja Marker Völkl International GmbH (edaspidi „kaebuse esitaja”) kaebuse, väites, et Sloveenia on andnud riigiabi äriühingule Elan d.o.o. (edaspidi „Elan”; kaebuse esitamise ajal tuntud nime all Skimar d.o.o.). Komisjon saatis Sloveeniale mitu teabenõuet, millele Sloveenia vastas oma 14. oktoobri 2008. aasta, 30. jaanuari 2010. aasta ja 22. veebruari 2010. aasta kirjadega. Novembris 2009 saatis komisjon kaebuse esitajale samuti teabenõude, millele viimane vastas 5. märtsil 2010.
- (2) 12. mai 2010. aasta kirjaga teavitas komisjon Sloveeniat oma otsusest alata abi suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlus.
- (3) Komisjoni menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama meetme kohta märkusi. Huvitatud kolmandatelt isikutelt ei saanud komisjon ühtegi märkust.
- (4) Menetluse algatamise otsuse järel esitas Sloveenia lisateavet 9., 10. ja 16. juuni 2010. aasta kirjadega (viimasele olid 26. mail, 28. mail, 31. mail, 2. juunil ja 14. juunil 2010 väljastatud lisad). 16. augustil 2011 saatis komisjon

⁽¹⁾ ELT C 223, 18.8.2010, lk 8.

⁽²⁾ Vt joonealune märkus 1.

Sloveenia võimudele teabenõude, millele nad vastasid 10. oktoobri 2011. aasta kirjaga. 11. oktoobril 2011 esitati kirjale mitu lisa. Pärast komisjoni talituste ja äriühingu esindajate kohtumist saatis Sloveenia 6. märtsi, 30. märtsi, 13. aprilli, 16. aprilli, 23. aprilli, 10. mai, 15. mai ja 30. mai 2012. aasta kirjadega lisateavet.

2. ABI KIRJELDUS

2.1. ABISAAJA

- (5) Aktsiaselts Elan toodab suusavarustust ja merenduskaupu (sh jahte). Äriühingu asukoht on Begunje na Gorenjskem Sloveenias, millel on tervikuna õigus saada regionaalabi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile c ⁽³⁾. Praegu annab Elan tööd umbes 460 inimesele ja äriühingul on kaks peamist üksust: talispordiüksus ja mereüksus. Äriühingul on Sloveenias üks tütarettevõtja, Elan Inventa d.o.o. (sporditarbed), samuti mitu kaubandusettevõtjat muudes riikides.
- (6) Kuni juunini 2010 ja hinnatavate meetmete võtmiseni oli Elani struktuur teistsugune. Äriühing koosnes emaettevõtjast Elan osalusega neljas tütarettevõtjas:
- Elan d.o.o. (edaspidi „Elani talispordiüksus”), mis tegeles Elani talisporditegevusega. Elani talispordiüksusel omakorda oli osalus mitmes kaubandusettevõtjas;
 - Elan Marine d.o.o. (edaspidi „Elani mereüksus”), mis tegeles Elani merega seotud tegevusega. Elani mereüksusel omakorda oli osalus mitmes tütarettevõtjas, nagu näiteks 100 % osalus Elan PBO-s, 100 % osalus Elan Marine Charteris ja 100 % osalus Elan Yachting d.o.o.-s.
 - Elan Inventa d.o.o. (spordikaupade üksus).
 - Marine Nova d.o.o. (ei tegele majandustegevusega).
- (7) Elan kuulub riigile. Praegu kuulub 66,4 % Elani aktsiatest äriühingule Posebna družba za podjetništvo svetovanje, d.d. (edaspidi „PDP”) — tegemist on finantsvaldusettevõtjaga, mis kuulub kolmele riigi omanduses olevale fondile. 25 % Elani aktsiatest kuulub äriühingule Triglav Naložbe, finančna družba, d.d. (edaspidi „Triglav Naložbe”), peamiselt riigile kuuluva kindlustusandja finantsettevõtjale. Ülejäänud 8,6 % kuulub äriühingule Prvi pokojninski sklad, mis on riigi omanduses olev pensionifond (vt Elani aktsionäride täpne kirjeldus punktis 2.2). Uuritavate meetmete võtmise ajal kuulus Elan samuti peamiselt riigile. Äriühingu aktsionäride koosseis oli aga pisut erinev (vt ka punkt 2.2).
- (8) Mis aga puudutab Elani finantsseisundit, siis pärast keerulist 2004. aastat tootis äriühing 2005. aastal kasumit ja 2006. aastal käive kasvas. 2007. aastal hakkas äriühingu olukord halvenema, mis tõi kaasa käibe vähenemise ja netokahjumi aastatel 2007–2008. Elani finantsseisundi täpsem hinnang on esitatud põhjendustes (68)–(74).
- (9) Praegu on käimas Elani erastamine. Peamine aktsionär PDP kavatseb oma osaluse äriühingus ära müüa ja peab praegu potentsiaalsete pakkujatega läbirääkimisi.

2.2. ABISAAJA AKTSIONÄRID PRAEGU JA MEETMETE VÕTMISE AJAL

- (10) Kuna Elani omanike koosseis ja identiteet ning nende juhtimine äriühinguna on olulised otsustamiseks, kas Elani kasuks võetud meetmed hõlmavad riigi ressursse ja on riigiga seostatavad, esitame allpool iga omaniku lühikirjelduse, millele järgneb ülevaade neile aja jooksul Elanis kuulunud aktsiatest. Tuleb märkida, et Elani omanike koosseis muutus esimese, 2007. aastal tehtud kapitalisüsti (meede 1) ja teise, 2008. aastal tehtud kapitalisüsti (meede 2) vahel ning et seitsaadi on toimunud veelgi muutusi. Täpsem teave on esitatud allpool (vt põhjendused (19)–(22)).

⁽³⁾ Regionaalabi suunised aastateks 2007–2013, ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.

2.2.1. Elani aktsionäride kirjeldus

KAD

- (11) Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d. (edaspidi „KAD“) on Sloveenia ainuomandisse kuuluv aktsiaselts. KAD haldab Sloveenias riiklikke pensionifonde ja varasid. Samuti vastutab äriühing riigi omandisse kuuluvate varade erastamise eest. KADi tegevust reguleerib Sloveenia äriühingute seadus („ZGD-1, Zakon o gospodarskih družbah“). Selle kohaselt juhivad KADi üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Sloveenia valitsus määrab kõik 15 üldkoosoleku liiget (kellest 5 esindavad pensionäre ja puudega töötajaid, 5 esindavad töötajaid ja kindlustatud isikuid ning 5 esindavad Sloveenia valitsust) ning kõik 9 nõukogu liiget. Üldkoosolekule kutsutakse valitsuse esindajad.

KAD-PPS

- (12) Prvi pokojninski sklad on Sloveenia Vabariigi esimene pensionifond, mis tähendab, et see kuulub 100 % riigi omandisse. KAD haldab seda pensionifondi ning ühtlasi kontrollib PPSile Elanis kuuluvat osa (edaspidi „KAD-PPS“).

DSU

- (13) Družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o. (edaspidi „DSU“) on aktsiaselts ja konsultatsiooniettevõtte, mis kuulub 100 % riigile. Muu hulgas vastutab see riigi omandisse kuuluvate varade erastamise eest. DSU-l on kolmeliikmeline nõukogu. Kaks liiget määrab ametisse Sloveenia valitsus ja ühe määravad ametisse äriühingu töötajad. Kuni töötajate esindaja määramiseni nimetab Sloveenia ametisse ka kolmanda liikme. Nõukogu nimetab ametisse äriühingu direktori, kes juhib DSU äritegevust.

Zavarovalnica Triglav

- (14) Zavarovalnica Triglav, d.d., (edaspidi „Zavarovalnica Triglav“) on äriühing, mis pakub väga erinevat liiki kahju-, elu-, tervise- ja õnnetusjuhtumikindlustust. 67,7 % äriühingu aktsiatest kuulub äriühingutele, milles riik on otse- või kaudselt enamusaktsionär. Meetmete võtmise ajal olid Zavarovalnica Triglavi peamised aktsionärid: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (edaspidi „ZIPZ“, 100 % riigi omandis olev pensioni- ja invaliidsuskindlustuse instituut), kellele kuulus 34,5 % Zavarovalnica Triglavi aktsiatest; Slovenska odškodninska družba, d.d. (edaspidi „SOD“, 100 % riigi omandis olev Sloveenia kahjukindlustusühing), kellele kuulus 28,1 % Zavarovalnica Triglavi aktsiatest; NLB, d.d., 50 % riigi omandis olev äriühing, kellele kuulus 3,1 % Zavarovalnica Triglavi aktsiatest, ja 100 % riigi omandis olev HIT d.d., kellele kuulus 1,1 % Zavarovalnica Triglavi aktsiatest. Ühelegi teisele Zavarovalnica Triglavi aktsionäridest ei kuulunud äriühingus aktsiaid üle 1,8 %.
- (15) Zavarovalnica Triglavil on kaheksaliikmeline nõukogu ja juhatus. Viis nõukogu liiget esindavad aktsionäride huve ning neid valib ametisse Zavarovalnica Triglavi üldkoosolek. Ülejäänud kolm liiget esindavad töötajate huve.

Triglav Naložbe

- (16) Triglav Naložbe on finantsettevõtja. Teise kapitalisüsti ajal kuulus 80 % Triglav Naložbe aktsiatest Zavarovalnica Triglavile. Viimase enamusaktsionär on omakorda riik (vt põhjendus (14)). Triglav Naložbe ülejäänud kapital kuulub killustatult üksikinvestoritele, kellest ühelegi ei kuulu rohkem kui 0,67 % aktsiatest. Triglav Naložbel on nõukogu ja juhatus. Nõukogu on kolmeliikmeline ja selle määrab ametisse Triglav Naložbe üldkoosolek.

PDP

- (17) PDP on juunis 2009 asutatud finantsvaldusettevõtja. Äriühing kuulub kolmele riigi omandis olevale fondile, täpsemalt KADile, DSU-le ja SODile ning tegutseb Sloveenia riigi nimel restruktureerimisettevõttena. PDP võib lepingu alusel võtta üle raskustesse sattunud riiklike äriühingute juhtimise, kasutada kõiki hääletusõigusi, määrata ametisse nõukogu ja juhatuse ning võtta riigi nimel taastamismeetmeid ⁽⁴⁾. PDP-le kuulub aktsiaid mitmes Sloveenia äriühingus, mis kuuluvad varem riigi osalusega fondidele ⁽⁵⁾ ja ta otsib mõnele neist strateegilisi investoreid.

KD Kapital

- (18) KD Kapital, finančna družba, d.o.o. (edaspidi „KD Kapital“), kapitaliinvesteeringutega tegelev ettevõtte. KD Kapital kuulub Skupina KD kontsernile ⁽⁶⁾ ja on eraomandis.

2.2.2. Elani aktsiad eri aegadel

- (19) Esimese meetme võtmise ajal 2007. aastal oli Elani aktsiaid järgmistel äriühingutel: KAD (30,48 %), KAD-PPS (10,3 %), DSU (17,34 %), Triglav Naložbe (13,16 %), Zavarovalnica Triglav (11,89 %) ja KD Kapital (16,83 %).
- (20) Aprillis 2008 müüs KD Kapital oma osaluse KADile. Pärast seda tehingut ja teise kapitalisüsti ajal oli Elani aktsiaid järgmistel äriühingutel: KAD (47,31 %), KAD-PPS (10,3 %), DSU (17,34 %), Triglav Naložbe (13,16 %) ja Zavarovalnica Triglav (11,89 %).
- (21) 2010. aastal loovutasid KAD ja DSU oma Elani aktsiad finantsvaldusettevõtjale PDP. Praegu kuulub PDP-le 66,4 % Elani aktsiatest. KAD-PPSile kuulub 8,6 % ja Triglav Naložbe 25 %.
- (22) **Tabel 1** annab ülevaate igale aktsionärile meetme 1 ja meetme 2 võtmise ajal ning mais 2012 kuulunud aktsiatest:

Tabel 1

(protsentides)

Üksus	Meede 1 (jaanuar 2007)	Meede 2 (august 2008)	Mai 2012
PDP (kuulub äriühingutele KAD, DSU ja SOD, mis omakorda kuuluvad riigile)	0	0	66,4
KAD (100 % riigi omandis)	30,48	47,31	0
KAD-PPS (100 % riigi omandis)	10,30	10,30	8,6
DSU (100 % riigi omandis)	17,34	17,34	0
Triglav Naložbe (80 % Zavarovalnica Triglav omandis)	13,16	13,16	25
Zavarovalnica Triglav (kuulub äriühingutele ZIPZ ja SOD, mis on omakorda riigi omandis)	11,89	11,89	0
KD Kapital (eraõiguslik äriühing)	16,83	0	0
Riigi omandis kokku	83,17	100	100

⁽⁴⁾ „Struktuurilised ümberkorraldused 2010 ja 2011“, Sloveenia Vabariigi valitsus, oktoober 2009, lk 12, kättesaadav aadressil: http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustments_SLO_EN.pdf.

⁽⁵⁾ Detsembris 2009 kuulus PDP-le aktsiaid kümnes varem KADile, SODile ja DSU-le kuulunud Sloveenia äriühingus; vrd „Who we are” — Sloveenia võimude esitatud PDP slaidiesitus.

⁽⁶⁾ <http://www.kd-group.com/en/index.php>.

2.3. MEETMETE KIRJELDUS

2.3.1. 2007. aastal tehtud kapitalisüst („meede 1”)

- (23) 2006. aastal visandas Elan kontsernile 2006.–2010. aasta strateegilise arengukava (mille Elani nõukogu koostas detsembris 2005) alusel ambitsioonika investeerimisprogrammi, mis hõlmas investeringuid ehitistesse, seadmetesse ja kaubamärgi turustamisse. Aastateks 2006–2007 kavandati investeringuid summas 20,2 miljonit eurot. Investeringute rahastamiseks tegi Elan aktsionäridele ettepaneku suurendada aktsiakapitali 20,2 miljoni euro võrra. Vahepeal, 2006. aastal asus Elan ostma uusi tootmisseadmeid, mis olid samuti strateegilises arengukavas ette nähtud.
- (24) 29. jaanuaril 2007 allkirjastasid Elan ja Elani aktsionärid kavatsuste protokoll, milles nad leppisid kokku, et aktsionärid panustavad Elanisse 10,225 miljonit eurot (umbes pool 2006.–2010. aasta strateegilises arengukavas ette nähtud 20,2 miljonist eurost). Aktsionärid nõustusid osalema Elani kapitali suurendamises vastavalt oma osalusele. Otsus tehti sõltumatu konsultatsiooniettevõtte [...] (*) koostatud äriühingu hindamisakti ja mitme muu dokumendi alusel, mille olid koostanud Elan ise ja Elani enamusaktsionär KAD. [...] äriühingu õiglane väärtus arvutati (iga üksuse) kohta järgmiste hinnangute alusel: i) viimaste tehingute võrdlushinna/müügitähtaaja kaalutud keskmine, ii) asjaomaste äriühingute hinna/tulususe koefitsient 2005. aastal ja iii) EBITDA seitsmekordne väärtus, sealhulgas 25 % prognoositavast kulusäästust. Sellest keskmisest arvati maha lühiajalised intressi kandvad võlad ja pool määratletud investeringutest, mida ei õnnestunud äriühingu prognoositavatest rahavoogudest finantseerida. KADi kiirhinnangut Elani väärtuse kohta laiendati diskonteeritud rahavoogude meetodi abil, kasutades Elani nõukogule esitatud äriprognoose.
- (25) Enne seda, mais 2006 oli Elan teavitanud oma aktsionäre, et kuigi ta suunab kõik vabad rahavood 2006.–2010. aasta strateegilises arengukavas ettenähtud investeringuteks, on vajalike investeringute tegemiseks vaja lisakapitali (?). Seejärel koostas Elan novembris 2006 kapitali suurendamise põhjalikuma analüüsi, (8) mille kohaselt investeringud annaksid talispordiüksusele 2006.–2010. aastal kokku 15,4 miljonit eurot puhaskasumit võrreldes puhaskahjumiga kogusummas 4,8 miljonit eurot juhul, kui kapitali ei suurendata. Kapitali suurendamise korral (14,9 miljonit eurot võrreldes 8 miljoni euroga) oleks ka mereüksuse puhaskasumi kogusumma 2006.–2010. aastal suurem. Samal ajal ulatus Elani enamusaktsionäri KAD hinnangul kontserni väärtus 22,8 miljoni euroni. Aktsionäride KAD, DSU, Zavarovalnica Triglav ja Triglav Naložbe nõukogud kiitsid kapitalisüsti heaks juba vastavalt detsembris 2006 ja jaanuaris 2007.
- (26) Aktsiakapitali suurendamine kiideti ametlikult heaks aktsionäride 25. oktoobri 2007. aasta koosolekul. Aktsionärid tasusid osamaksed vastavalt oma osale 15. novembril 2007. Elanisse kanti 10,225 miljonit eurot, mis omakorda võimaldas Elani talispordiüksusele anda aktsionärialaenu summas 5,8 miljonit eurot ja Elani mereüksusele aktsionärialaenu summas 4,425 miljonit eurot. Kõnealused aktsionärialaenud konverteeriti hiljem Elani talispordiüksuse ja Elani mereüksuse omakapitaliks. Nagu eespool kirjeldatud, ühinesid Elani talispordiüksus ja Elani mereüksus juunis 2010 oma emaettevõtja Elaniga (vt põhjendus (6)).
- (27) Üks kavatsuste protokoll ja aktsionäride ametliku lepingu vahelise viivituse põhjusi oli see, et KD Kapital — Elani ainus tollane eraõiguslik vetoõigusega vähemusaktsionär — pani aktsiakapitali suurendamise ametlikule otsusele veto. KD Kapital kasutas oma vetoõigust, kuna KAD ja KD Kapital vaidlesid muudatuste üle Elani nõukogus. Sloveenia selgituste kohaselt oli KD Kapital ühtlasi Elani ühe konkurendi Seaway Group d.o.o. 50 % aktsionär ning kavatses kaasata Elani nõukogusse KD Kapitali esindaja. Arvestades KD Kapitali osalust Seaways, ei pidanud KAD seda vastuvõetavaks. Vaidluse lahendamiseks pakkus KAD 2007. aasta oktoobri alguses KD Kapitalile müügioptsiooni — tingimusel, et KD Kapital hääletab nõukogu liikmetega seotud vaidluses KADi ettepaneku poolt.

(*) Konfidentsiaalne informatsioon

(?) Elani juhatuse 30. mail 2006. aastal koostatud dokument Elani äriühingute aktsiakapitali suurendamise kohta.

(8) Elani juhatuse 30. novembri 2006. aasta kiri KAD juhatusele.

- (28) Pärast pakkumise esitamist nõustus KD Kapital viimaks aktsiakapitali suurendamisega ning oktoobris 2007 võtsid aktsionärid vastavalt eespool kirjeldatule vastu ametliku otsuse.

2.3.2. 2008. aastal tehtud kapitalisüst („meede 2”)

- (29) Hoolimata aktsiakapitali suurendamisest novembris 2007 viis 2007/2008. aasta kehv talvehooaeg (mida mõjutas 2006/2007. aasta pehme talv) kontserni veelgi suurematesse raskustesse. 2008. aasta alguses oli Elan maksejõuetuse äärel.
- (30) Kui SKB banka d.d. keeldus Elanit 2008. aasta alguses täiendavalt finantseerimast, otsustas KD Kapital märtsis 2008, et soovib aprillis 2008 oma müügioptsiooni kasutada. KAD ostis KD Kapitali aktsiaid ning suurendas sellega oma osalust Elanis. Sestsaadik on Elan olnud täielikult riigi omandis (vt põhjendus (20)).
- (31) Finantsraskuste leevendamiseks nimetasid Elani aktsionärid aprillis 2008 ametisse uue juhatuse. Juhatus alustas pankadega läbirääkimisi, et leppida kokku pankade Elani-vastaste nõuete ajatamises ja vältida seega äriühingu pankrotti. Pangad nõustusid üksnes tingimusel, et Elani aktsionärid suurendavad äriühingu aktsiakapitali.
- (32) Sellega seoses küsis Elan 2008. aasta märtsis aktsionäridelt täiendavat uut kapitali. Elani pikaajalise kava alusel ajavahemikuks 2008–2012, mille Elan koostas juunis 2008 (edaspidi „pikaajaline kava 2008–2012”), küsis Elan oma aktsionäridelt juunis/juulis 2008 täpsemalt 25 miljonit eurot. Elani aktsionärid leidsid, et 25 miljoni euro juurdemaksmine pikaajalise kava 2008–2012 alusel on ebamõistlik. Õigupoolest olid aktsionärid valmis juurde maksuma vaid 10 miljonit eurot ning seda tingimusel, et Elan ja pangad lepivad enne seda kokku Elani võlgade ajatamises. Samuti nõudsid aktsionärid Elani pikaajalise kava täiendamist⁽⁹⁾. Selle nõudmise peale koostas Elan 8. augustiks 2008 täiendava tervendamiskava (edaspidi „tervendamiskava”). Elan ei jõudnud pankadega võlgade ajatamises siiski kokkuleppele. Vastupidi, üks Elani võlausaldajaid, SKB banka d.d., alustas oma nõuete täitmisele pööramiseks kohtumenetlust ning augustis 2008 kohustas Ljubljana kohus Elanit kohtumääruse alusel oma võlad tasuma. Kohtumääruse täitmisele pööramine oleks põhjustanud äriühingu pankroti.
- (33) Sellega seoses kutsus Elan kiiresti kokku aktsionäride koosoleku, mis leidis aset 28. augustil 2008. Koosolekul otsustasid aktsionärid KADi ettepanekul panustada Elanisse 10 miljonit eurot, ehkki tingimus, et Elan jõuab pankadega laenude ajatamises kokkuleppele, ei olnud täidetud.
- (34) KADi nõukogu kiitis kapitalisüsti heaks juba enne aktsionäride koosolekut augustis 2008; teiste aktsionäride nõukogu kiitis heaks otsuse suurendada Elani aktsiakapitali 10 miljoni euro võrra hiljemalt septembri alguses 2008.
- (35) Aktsionärid tasusid osamaksed vastavalt oma osale 8. septembril 2008. Nagu põhjenduses (6) kirjeldatud, oli Elani talispordi- ja merendustegevus meetmete võtmise ajal jagatud kahe tütarettevõtja, Elani talispordiüksuse ja Elani mereüksuse vahel. Elanisse kanti 10 miljonit eurot, millest Elani talispordiüksusele loovutati 5,924 miljonit eurot ja Elani mereüksusele 4,076 miljonit eurot.

Pikaajaline kava 2008–2012

- (36) Elani 2008. aasta juunis koostatud pikaajalises kavas 2008–2012 kirjeldati kõigepealt Elani kontserni majanduslikku olukorda ja finantsseisundit. Selles kavandati mitu ümberkorraldust Elani talispordiüksuses (investeeringute korrigeerimine sidusettevõtetes, varude reguleerimine ja vallandamistasud) ja Elani mereüksuses (varude reguleerimine, vallandamistasud, paadivormide allahindamine). Lisaks osutatud ümberkorraldustele nähti ette järgmised meetmed seoses Elani talispordiüksusega:

— suurendada töötajate tööviljakust; vähendada töötajate arvu 340-lt 230ni;

— vähendada kaubamärkide arvu;

⁽⁹⁾ Vt KADi nõukogu 134. koosoleku protokoll, 4. juuli 2008, päevakorrapunkti 2 alapunkt 2.

- parandada tootevalikut;
- korraldada ümber äriühingu juhtimine.

(37) Elani mereüksuse puhul nähti pikaajalise kavaga 2008–2012 ette järgmised meetmed:

- investeerida uude ühissettevõttesse „Elani jahid”, mis disainib ja müüb purjekaid;
- müüa programmid Power ja Yachting (Elan PBO) [9,5–11,2] miljoni euro eest Elani mereüksuse võlgade vähendamiseks.

(38) Pikaajaline kava 2008–2012 sisaldas kontserni ja tema tütarettevõtjate kohta prognoose eeldusel, et eespool kirjeldatud ümberkorraldused ja meetmed rakendatakse. Prognooside kohaselt pidi Elani talispordiüksus hakkama kasumit teenima alates 2010. aastast ja Elani mereüksus pidi hakkama kasumit teenima alates 2011. aastast. Kava hõlmas järeldust, et likviidsusvajaduse rahuldamiseks vajab Elan veel täiendavalt [23–26] miljonit eurot. Ainult sellise kapitali saamisel suudaks Elan teenida oma aktsionäridele piisavalt tulu.

Tervendamiskava

(39) Elani augustis 2008 koostatud tervendamiskavas esitati esmakordselt Elani kontserni struktuur ning Elani talispordiüksuse ja Elani mereüksuse finantsseisund ja majanduslik olukord, sealhulgas kohustuste, kulude ning ka tulude põhjalik analüüs. Seejärel analüüsiti kavas Elani talispordiüksuse ja Elani mereüksuse tegevust jaanuarist 2008 kuni juunini 2008. Kava lõpus esitati äriühingu taastamist käsitlev osa. Kava kohaselt on võimalik selles osas kavandatud meetmeid võtta vaid uue kapitali paigutamisel Elanisse ja pangalaenuade ajatamisel. Tervendamiskavas vajalikke summasid aga ei esitatud.

(40) Tervendamiskavas nähti Elani talispordiüksuse jaoks ette järgmised meetmed:

- [...]

(41) Elani mereüksuse suhtes nähti ette järgmised meetmed:

- [...]

(42) Seejärel esitati tervendamiskavas aastateks 2008–2012 äriprognoosid, mille kohaselt hakkaks Elani talispordiüksus kasumit teenima alates 2010. aastast ja Elani mereüksus alates 2011. aastast.

3. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(43) Nagu on kirjeldatud eespool põhjendustes (2)–(3), otsustas komisjon 12. mail 2010 algatada ametliku uurimismenetluse („menetluse algatamise otsus”). Menetluse algatamise otsuses oli komisjon esialgu arvamisel, et nimetatud kaks kapitalisüsti hõlmavad Elan Ski ja Elan Marine kasuks antavat riigiabi. Komisjon kahtles, kas sellist riigiabi saab lugeda siseturuga kokkusobivaks. Kõigepealt uuris komisjon, kas abisaajad on raskustes äriühingud.

3.1. RASKUSTES ÄRIÜHING

(44) Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktis 10 sätestatakse teatavad tingimused (näiteks kapitali märkimisväärtuse vähenemine), mille puhul võib oletada, et äriühing on raskustes. Menetluse algatamise otsuses leiti, et Elan Ski ja Elan Marine ei vasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktile 10. Kuid vastavalt suuniste punktile 11 võib äriühingu lugeda siiski raskustes olevaks, kui on olemas tavapärased raskustes oleva äriühingu tunnused. Pidades silmas kahjumi suurenemist, käibe vähenemist ja Elani kontserni kui terviku rasket finantsseisundit, oli komisjon arvamisel, et Elan Ski ja Elan Marine võib pidada raskustes olevateks äriühinguteks vähemalt 2007. ja 2008. aastal.

3.2. RIIGIABI OLEMASOLU

(45) Esiteks hindas komisjon, kas meetmed hõlmavad riigi ressursse ja on riigiga seostatavad. Arvestades, et KAD kuulub 100 % Sloveeniale, et Sloveenia määrab kõik aktsionäride koosolekul osalejad ja nõukogu liikmed ning et Sloveenia valitsuse liikmed osalevad kõikidel aktsionäride ja nõukogu koosolekutel, tegi komisjon esialgse

järelduse, et KADi võetud meetmed hõlmavad riigi ressursse ja on riigiga seostatavad. Elani teiste omanike (KAD-PPS, DSU, Triglav Naložbe ja Triglav Insurance) võetud meetmetega seoses jõudis komisjon järeldusele, et ametliku uurimismenetluse käigus tuleb kontrollida, kas need hõlmavad samuti riigi ressursse ja on riigiga seostatavad.

- (46) Teiseks uuris komisjon, kas meetmed andsid abisaajatele eelise. Tekkis kahtlus, kas meetmed vastavad turumajanduse tingimustes tegutseva investori kriteeriumile. Esimese meetme puhul ei soovinud Elani ainus eraaktsionär KD Kapital osaleda. Selgus, et meede ei põhine äriplaanil ega ka muul teabel investeringu võimaliku edasise tagasiteenimise kohta. Tundus, et kapitalisüsti ajal olid abisaajad finantsraskustes. Teise meetme puhul eraõiguslikud äriühingud ei osalenud. Ehkki pikaajaline kava ja tervendamiskava koostati enne kapitalisüsti käsitlevat aktsionäride otsust, oli näha, et Elani aktsionärid ei pea kavasid piisavaks. Teise meetme võtmise ajal olid Elan Ski ja Elan Marine endiselt finantsraskustes.
- (47) Kolmandaks leidis komisjon, et Sloveenia võetud meetmed moonutavad tõenäoliselt konkurentsi ja liikmesriikide vahelist kaubandust, kuivõrd liikmesriigid tõepoolest müüvad üksteisele suusavarustust ja merenduskaupu.

3.3. ABI KOKKUSOBIVUS

- (48) Komisjon andis oma esialgse hinnangu, kas meetmed on päästmise ja ümberkorraldamise suunistega kokkusobivad. Kuivõrd Elan Ski ja Elan Marine olid raskustes ja kontsernis teisi tugevaid äriühinguid ei olnud, olid nad põhimõtteliselt päästmis- ja ümberkorraldamisabi kõlblikud. Et meetmeid võeti kapitali suurendamise näol, ei saanud seda lugeda päästmisabiks. Ümberkorraldamisabi kõlblikkusega seoses ei olnud selge, kas kõik asjaomased tingimused on täidetud. Eelkõige oli ebaselge, kas abisumma piirdub vajaliku miinimumiga, ning toetusasaaja panusest ja kompensatsioonimeetmetest ei olnud juttu.
- (49) Samuti anti esialgne hinnang sellele, kas meetmete näol on tegu ühisturuga kokkusobiva regionaalabiga. Kuna mõlemad abisaajad asuvad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt rahastamiskõlblikus piirkonnas, ei olnud selge, kas nad on kõlblikud sellist abi saama, sest mõlemad abisaajad olid abi andmise ajal raskustes.

4. SLOVEENIA MÄRKUSED

- (50) Sloveenia esitas oma märkused 9., 10., ja 16. juuni 2010. aasta kirjadega. Lisateavet saadeti 10. oktoobril 2011 ning 6. märtsi, 30. märtsi, 13. aprilli, 16. aprilli, 23. aprilli, 10. mai, 15. mai ja 30. mai 2012. aasta kirjadega (vt põhjendus (4)).
- (51) Kokkuvõttes ei sisalda meetmed Sloveenia arvates riigiabi, sest need ei hõlma riigi ressursse ega ole riigiga seostatavad. Isegi kui nad vastaksid kõnealustele tingimustele, ei annaks meetmed abisaajale eelist, kuna Sloveenia on tegutsenud kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega. Peale selle teatab Sloveenia, et meetmed ei mõjutanud kaubandust ega moonutanud konkurentsi, arvestades, et Sloveenia sõnul on talispordi kestuskaupade turg väga tugev ja tugevneb veelgi ning et Elan oli märksa suuremate turuosalistega võrreldes vaid nõrk konkurent.
- (52) Meetme 1 võimaliku kokkusobivuse kohta siseturuga — juhul kui meede hõlmas riigiabi — Sloveenia põhjendusi ei esita. Sloveenia arvates võib meedet 2 lugeda päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt ühisturuga kokkusobivaks.

4.1. RIIGIABI OLEMASOLU

4.1.1. Riigi ressursid ja riigiga seostatavus

- (53) Sloveenia rõhutab, et ta ei mõjutanud Elani aktsiakapitali suurendamist.

- (54) Sloveenia tuletab meelde, et käsitamaks meetmeid riigiabina, tuleb need otseselt või kaudselt anda riigi ressursidest ning meetmed peavad olema seostatavad riigiga. Ta on nõus, et kui liikmesriigil on äriühingu üle valitsev mõju, on „riigi ressursside” tingimus täidetud. Siiski ei saa automaatselt eeldada, et juhul kui liikmesriigil on võimalus avaldada äriühingule valitsevat mõju, on liikmesriik sellist mõju konkreetsel juhul tõepoolest avaldanud. Sellega seoses viitab Sloveenia Stardust Marine'i kohtuasjas tehtud otsusele, ⁽¹⁰⁾ milles sätestati näitajad, mis määravad, kas riik on sellist mõju konkreetsel juhul avaldanud. Näitajad hõlmavad integreeritust riigiasutuste süsteemi, äriühingu tegevuse laadi ja asjaolu, kas äriühing tegutseb turul tavapärastes konkurentsitingimustes kõrvuti eraõiguslike äriühingutega, äriühingu õiguslikku seisundit ja riigi ametiasutuste järelevalve intensiivsust äriühingu juhtimise üle. Sloveenia osutab, et tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta seda, kas äriühing asutati eraõiguse alusel.
- (55) Sellega seoses esitab Sloveenia iga kapitalisüstiga seotud üksuse kohta järgmisi põhjendusi.
- (56) KAD on eraõiguslik äriühing, mis tegutseb turul konkurentsitingimustes. Ehkki KAD on riigi kontrolli all, ei saa ainult selle põhjal järeldada, et kõnealune rekaptaliseerimine on seostatav riigiga. Riigi seotus rekaptaliseerimisega ei ole tuvastatav järgmistel põhjustel: KADi tegevust reguleerib Sloveenia äriühingute seadus („ZGD-1, *Zakon o gospodarskih družbah*”); seadus ei piira selle varade loovutamist; KADi rahastatakse ainult dividendidest, intressist ja muust investeeringutest ja äritegevusest teenitud tulust ning Elani rekaptaliseerimise kohta võttis otsuse vastu oma otsustes sõltumatu nõukogu. Ehkki riik on tõepoolest usaldanud KADile pensionifondide haldamise ja äriühingute erastamise, ei saa nende ülesannetega seotud avalik huvi mõjutada KADi võetavaid meetmeid nii, et tema tegevust saaks seostada riigiga.
- (57) DSU kuulub vahetult riigile, kuid äriühingut ei rahasta riik ning DSU eesmärk on oma investeeringute väärtust maksimaalselt kasvatada. Ehkki riik on tõepoolest usaldanud KADile pensionifondide haldamise ja äriühingute erastamise, ei saa nende ülesannetega seotud avalik huvi mõjutada DSU võetavaid meetmeid nii, et tema tegevust saaks seostada riigiga.
- (58) Zavarovalnica Triglav kuulub riigile vaid kaudselt ning tema tegevus on üksnes turupõhine. Riik ei saa tema tegevusele otsest mõju avaldada. Zavarovalnica Triglavi nõukogu liikmed valivad ametisse tõepoolest tema aktsionärid, kuid nad valitakse eraisikuna ja ühelgi neist ei olnud mingit positsiooni Sloveenia valitsuses või riigiasutustes.
- (59) Triglav Naložbe kuulub Zavarovalnica Triglavi kaudu kaudselt riigile. Äriühingu eesmärk on toota kasumit. Riik ei saa Triglav Naložbe tegevusele otsest mõju avaldada ja äriühingu nõukogusse kuuluvad sõltumatud eraisikud. Lisaks finantseeris Triglav Naložbe kommertslaenu abil rekaptaliseerimist.

4.1.2. Eelise olemasolu

Meede 1

- (60) Sloveenia arvates ei andnud meede 1 Elanile eelist järgmistel põhjustel. Detsembris 2005 võttis Elan vastu strateegilise arengukava 2006–2010, sealhulgas Elani tollaste tütarettevõtjate üksikasjalikud arengukavad. Arengukavas 2006–2010 nähti ette investeeringud nii talispordi- kui ka mereüksusesse. Kõnealuste investeeringute tegemiseks tegi Elan 2006. aasta mais oma aktsionäridele ettepaneku suurendada Elani kapitali 2006.–2009. aastal 20,2 miljoni euro võrra. Aktsionärid hindasid seda ettepanekut hoolikalt ning Elan esitas neile dokumendid, mis näitasid selgelt, et kapitali selline suurendamine oleks aktsionäridele kasulik. Elani enamusaktsionär KAD

⁽¹⁰⁾ Kohtuasi C-482/99 Prantsuse Vabariik vs. komisjon (*Stardust Marine*) [2002] EKL I-4397.

andis kavandatavale kapitali suurendamisele novembris 2006 oma hinnangu, jõudes järeldusele, et kapitali suurendamine on usaldusväärne investeering. Samuti vaatas Elani prognoosi läbi Triglav Naložbe ja nõustus selle alusel kapitalisüstiga. Peale selle nõudsid Elani aktsionärid kontserni sõltumatut hindamist — selle ülesande jaoks valiti välja [...] (vt põhjendus (24)). Hindamine näitas, et investeeringud on vajalikud ning et kõnealuse investeeringu võiks igal juhul saada tagasi põhjendatud väärtuses aktsiate müügiga strateegilisele partnerile.

- (61) Eespool osutatud kaalutlustel allkirjastasid Elan ja aktsionärid jaanuaris 2007 kavatsuste protokoll, milles lepidi kokku, et aktsionärid investeerivad äriühingusse 10 225 miljonit eurot. Ka Elani ainus eraaktsionär KD Kapital allkirjastas kavatsuste protokoll ilma lisatingimusteta. Sloveenia hinnangul tegid aktsionärid selle otsuse lootuses teenida investeeritud kapitalilt mõistlikku tulu ning tegutsesid seetõttu kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega.
- (62) Mis puutub sellesse, et aktsionäride koosolek nõustus kapitalisüstiga ametlikult alles oktoobris 2007, siis Sloveenia põhjendab viivitust Elani eraomanikust vähemusaktsionäri KD Kapitali ja Elani enamusaktsionäri KAD vahelise vaidlusega. KD Kapital oli Elani ühe konkurendi, Seaway group d.o.o. 50 % aktsionär. KD Kapital kavatses saata oma huvide esindamiseks Elani nõukogusse oma esindaja, millega teised aktsionärid ei tahtnud aga leppida, sest KD Kapital oli konkurendi aktsionär. Vaidlus lahenes, kui KAD pakkus KD Kapitalile müügioptsiooni. Pärast kokkuleppe saavutamist otsustasid kõik Elani aktsionärid, sh KD Kapital, ametlikult investeerida Elanisse 10,225 miljonit eurot.

Meede 2

- (63) Sloveenia sõnul oli Elan 2008. aasta alguses maksejõuetuse äärel. Nõukogu ja aktsionärid asusid viivitamata tegutsema ning nimetasid Elani juhatusse uusi liikmeid, kes alustasid Elani pankadega läbirääkimisi võlgade ajatamiseks. Pangad aga nõudsid aktsionäridelt täiendavat rahasüsti. Sellega seoses valmistas Elan välisnõustaja abil mais 2008 ette suure muutuste strateegia; juunis 2008 koostas Elan pikaajalise kava 2008–2012 ning augustis 2008 võttis Elani juhtkond vastu tervendamiskava. 11. juulil 2008 nõustusid aktsionärid kapitali suurendama — tingimusel, et pangad nõustuvad kõigepealt nende dokumentide valguses võlga ajatama. Lisaks kinnitas Sloveenia, et aktsionärid võtsid arvesse äriühingu väärtust vastavalt sõltumatu audiitorühingu hinnangule Elani omakapitali väärtuse kohta ⁽¹⁾. Hinnangu kohaselt oli 31. detsembril 2007 Elani turuväärtus 38 059 000 eurot. Peale selle võtsid aktsionärid arvesse Elani väärtusele 1. juulil 2008 antud kiirhinnangut. 28. augustil 2008 otsustasid aktsionärid ilma pankade eelneva võla ajatamise nõusolekuta lõpuks kapitali investeerida. Sloveenia väitel oleksid aktsionärid vastasel juhul võinud kogu Elanisse investeeritud raha kaotada. Sellega seoses on Sloveenia arvamusel, et Elani aktsionärid tegutsesid kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega.

4.1.3. Konkurentsi moonutamine ja mõju kaubandusele

- (64) Sloveenia sõnul ei saanud meetmed konkurentsi moonutada ega avaldanud mõju ka kaubandusele. Esiteks oli Elan kapitalisüstide ajal palju suurematele suusaturul osalejatele nõrk konkurent. Teiseks pidid ka Elani konkurentide eraaktsionärid 2007–2008. aasta kahjumist toibumiseks tegutsema.

4.2. KOKKUSOBIVUS

- (65) Sloveenia põhjendab kokkusobivust vaid meetme 2 puhul. Sloveenia väitel oli kõnealune meede vastavalt päästmise ja ümberkorraldamise suunistele siseturuga kokkusobiv, kuna Elan koostas elujõulise ümberkorraldamiskava, mis hõlmas kontserni olukorra parandamist peamiselt sisemeetmete abil.

⁽¹⁾ [...].

- (66) Tõepoolest, Sloveenia väidab, et pärast aktsiakapitali suurendamist 2008. aastal järgis Elan kavasid nõuetekohaselt ja tal õnnestus lühiajalisi laene ajatada. Jaanuaris 2009 võeti vastu koondamiskavad ning oktoobris 2009 müüs Elan oma tütarettevõtjad Elan Yachting d.o.o. ja Elan Marine Charter d.o.o. Aprillis 2010 müüdi Horvaatias Obrovacis asuv Elan Brod d.o.o. Tehingutest saadi tulu kogusummas [3,1–3,6] miljonit eurot. Mais 2010 õnnestus Elanil saada täiendavaid vahendeid oma pankadega sõlmitud pikaajalisest laenulepingust summas [21,5–25,5] miljonit eurot]. Uut laenu kasutati varasemate laenude tagasimaksmiseks. 1. juunil 2010 ühinesid Elani talispordiüksus ja Elani mereüksus lõpuks emaettevõtja Elaniga. Samuti on Sloveenia väitnud, et kulusid aitas hüvitada osaluse lõpetamine Põhja-Ameerikas asuvas suuskade turustamise ühisettevõttes Dal Bello Sports. [...] leppisid pooled 14. detsembril 2009 kokku ühisettevõtte leping lõpetada. Kanada edasimüügileping lõpetati alates 1. jaanuarist 2010, seejärel lõpetati alates 1. jaanuarist 2011 USA edasimüügileping.

5. HINNANG

- (67) Komisjon uurib, kas abisaaja sai riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses (vt punkt 5.2 allpool), ja kui see nii on, siis kas selline abi võib olla kokkusobiv siseturuga (vt punkt 5.3 allpool). Selle jaoks on vaja määratleda, millisest ajahetkest tuleb potentsiaalset abisaajat lugeda raskustes olevaks äriühinguks (vt punkt 5.1 allpool).

5.1. RASKUSTES OLEV ÄRIÜHING

- (68) Vastavalt päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktile 10 on äriühing raskustes, kui ta on eelneva 12 kuu jooksul kaotanud üle poole oma kapitalist või kui ta vastab kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võimalikust hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks. Nagu leiti ka menetluse algatamise otsuses, ei vastanud 2007. aastal päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktile 10 ei tütarettevõtjad ega kontsern tervikuna.
- (69) Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 11 kohaselt võib äriühingu lugeda siiski raskustes olevaks, kui eksisteerivad tavapärased raskustes oleva äriühingu tunnused, nagu kahjumi suurenemine, käibe vähenemine, kasvav laoseis, ülevõimsus, kahanev rahakäive, kasvav võlg, suurenevad intressinõuded ning varade puhaskasutuse vähenemine või kadumine.
- (70) Sellega seoses tuleb märkida, et ajavahemikul 2003–2006 kasvas kontserni käive 109,2 miljonilt eurolt 122,4 miljoni euroni. Veelgi enam — Elani kontsern teenis kõnealusel perioodil puhaskasumit, välja arvatud 2004. aasta. Elani finantsseisund hakkas halvenema 2007. aasta jooksul. Kontserni käive vähenes 2007. aastal 5 miljoni euro võrra 117,5 miljoni euroni ja langes 2008. aastal 100 miljoni euroni. Samal ajal sattus Elani kontsern 2007. aastal kahjumisse: vähenemine 0,6 miljonilt eurolt 2006. aastal – 8,4 miljoni euroni 2007. aastal ja – 12,7 miljoni euroni 2008. aastal.

Tabel 2

Elani kontserni olulisemad finantsnäitajad

(Tuhandetes eurodes)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Puhastulu müügist	109 165	103 262	109 216	122 404	117 455	99 995
Tegevuskulud	114 280	108 310	113 244	127 689	132 919	117 197
Puhaskasum/-kahjum	3 480	– 9 430	3 996	596	– 8 432	– 12 695

- (71) See on osaliselt seletatav 2006–2007. aasta pehme talvega, mis kahandas talispordiüksuse läbimüüki. Õieti langes Elan Ski käive 48,1 miljonilt eurolt 2006. aastal 40,8 miljoni eurole 2007. aastal ja vähenes veelgi 37,7 miljoni euroni 2008. aastal. Samal ajal vähenes Elan Ski tulemus – 0,5 miljonilt eurolt 2006. aastal – 6,7 miljoni euroni 2007. ja – 13,0 miljoni euroni 2008. aastal.

Tabel 3

Elan Ski

(Tuhandetes eurodes)	2006	2007	2008
Puhastulu müügist	48 113	40 852	37 662
Puhaskasum/-kahjum	– 472	– 6 674	– 12 971

- (72) Elani mereüksus kasvatas 2007. aastal oma müügitulu märgatavalt: 31,8 miljonilt eurolt 38,6 miljoni euroni, kuid lõpetas väikese kahjumiga –0,3 miljonit eurot. Olukord halvenes 2008. aastal, kui müügitulu langes kolmandiku võrra 38,6 miljonilt eurolt 25,9 miljoni euroni ning Elani mereüksus teenis puhaskahjumit –10,2 miljonit eurot.

Tabel 4

Elani mereüksus

(Tuhandetes eurodes)	2006	2007	2008
Puhastulu müügist	31 836	38 627	25 876
Puhaskasum/-kahjum	1 176	– 305	– 10 214

- (73) Võttes arvesse tabelites 2–4 esitatud finantsnäitajaid, on selge, et Elan ei olnud 2007. aasta alguses meetme 1 võtmise ajal (vt põhjendused (78)–(85)) raskustes.
- (74) Kuid nagu näitab eespool esitatud finantsteave, hakkas Elani finantsseisund 2007. aasta jooksul halvenema ning oli 2008. aastal väga raske. Äriühingu käive vähenes ja kahjum suurenes ning 2008. aasta alguses ohustas teda maksejõuetus (vt põhjendused (29)–(34) ja põhjendus (63)). Võib öelda, et päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt tuleb Elanit lugeda meetme 2 võtmise ajal raskustes olevaks äriühinguks. Õigupoolest kallutas Elani aktsionäride otsust kapitalisüsti kasuks see, et vastasel juhul oleks Elan pankrotti läinud (vt põhjendused (31)–(33)).

5.2. RIIGIABI OLEMASOLU

- (75) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu.
- (76) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimused on kumulatiivsed, mistõttu selleks, et meedet võiks lugeda riigiabiks, peavad olema kõik tingimused samaaegselt täidetud.

5.2.1. 2007. aastal tehtud kapitalisüst (meede 1)

- (77) Sloveenia väidab peamiselt, et meede 1 võeti kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega ja seetõttu ei anna see abisaajale eelist. Lisaks rõhutab ta, et igal juhul ei olnud kapitalisüst seostatav riigiga (vt põhjendused (53)–(63)).

Abi andmise kuupäev

- (78) Esiteks tuleb määrata, millal täpselt meede 1 Elanile võimaldati. Põhimõtteliselt loetakse riiklik meede võimaldaks niipea, kui liikmesriik otsustab selle võtta, st kui liikmesriigil tekib meetme võtmiseks õiguslik kohustus.

Nagu kirjeldatud eespool (vt põhjendus (24)), allkirjastasid Elani aktsionärid ja Elan kavatsuste protokoll 29. jaanuaril 2007, kuid aktsiakapitali suurendamine kinnitati Elani aktsionäride koosolekul oktoobris 2007. Seepärast tuleb välja selgitada, kas juba kavatsuste protokollis võib lugeda aktsionäride suhtes siduvaks viisil, mis võimaldab otsustada, et meetme 1 võib lugeda võimaldatuks kavatsuste protokollis allkirjastamise kuupäeval.

- (79) Sellega seoses märgib komisjon, et Sloveenia õigusliku hinnangu kohaselt ⁽¹²⁾ ei reguleeri Sloveenia õigus selgesõnaliselt kavatsuste protokollis olemust. Selline kavatsuste protokoll võib olla kas lihtsalt mittesiduv dokument alanud läbirääkimiste kohta, eelleping või leping. Kavatsuste protokollis õiguslik olemus tuleb kindlaks määrata igal konkreetsel juhul eraldi, võttes arvesse protokollis sõnastust, selle allkirjastamise asjaolusid ja tõlgendamise üldsätteid vastavalt Sloveenia õigusele.
- (80) Sloveenia võlaõigusseaduse ⁽¹³⁾ artikli 15 kohaselt on leping siduv, kui pooled lepivad kokku lepingu põhipunktides. Eelkõige peavad olema ära näidatud lepingu pooled ja igal lepingul peab olema alus.
- (81) Sellega seoses märgib komisjon, et kavatsuste protokollis sõnastuse kohaselt olid lepingu pooled konkreetselt ära näidatud; aktsiakapitali suurendamise kogusumma oli kavatsuste protokollis juba sätestatud (10,225 miljonit eurot); määratletud oli uute emiteeritavate aktsiate maksimaalne nominaalväärtus ja uue aktsia minimaalne väärtus; iga allkirjutanud aktsionär nõustus osalema vastavalt oma osa tollasele suurusele; määratletud oli kapitalisüsti eesmärk (peamiselt investeringud Elani talispordi- ja Elani mereüksusesse) ning oli sätestatud kapitali kasutamise kontrollimehhanism. Lisaks tuleb arvesse võtta, et kavatsuste protokollis ei sõlmitud üksnes Elani aktsionäride vahel, vaid aktsionäride ja Elani vahel. Esimesed pidid Elanisse kapitali paigutama, samas kui viimane pidi registreerima uued aktsiad ja kasutama kapitalisüsti kavatsuste protokollis näidatud viisil. Sellega seoses leiab komisjon, et pooled nõustusid kõikide peamiste siduva lepingu sõlmimiseks vajalike elementidega.
- (82) Siduva lepingu sõlmimist näitab ka protokollis sõnastus: aktsionärid ja Elan „kinnitasid kapitali suurendamise kavatsust”; aktsionärid „toetavad kapitalisüsti”; uute aktsiate eest „tasutakse rahas”.
- (83) Lisaks sõlmis Elan kohe pärast kavatsuste protokollis allkirjastamist uue tootmisliini hankelepingu, mida võib samuti pidada märgiks, et Elan ootas aktsionäridelt kapitali paigutamist äriühingusse.
- (84) Lõppkokkuvõttes jõutakse Sloveenia esitatud õiguslikus hinnangus järeldusele, et kavatsuste protokoll muutus allkirjastamisel siduvaks, st aktsionärid olid kohustatud võtma vastu kapitali suurendamise otsuse ja kapitali pärast sellise otsuse vastuvõtmist sisse maksma. Hinnangu kohaselt ei ole Sloveenia kohus teinud veel otsust küsimuses, kas kohustus hääletada kapitali suurendamise poolt on täitmisele pööratav; sellist lepingut rikkuv pool vastutab aga üldjuhul kahjude eest.
- (85) Eespool esitatud põhjendusi arvesse võttes otsustab komisjon, et kavatsuste protokollis allkirjastamise kuupäeva, mis oli 29. jaanuar 2007, võib lugeda meetme 1 võimaldamise ajaks.

Valikuline eelis abisaajale

- (86) Selleks et meetet käsitataks riigiabina, peab meede olema konkreetne või valikuline, soodustades ainult teatavaid äriühinguid või teatavate kaupade tootmist.

⁽¹²⁾ Koostatud õigusbüroos Jadek&Pensa, www.jadek-pensa.si/en, 16. aprill 2012.

⁽¹³⁾ Obligacijski zakonik, Sloveenia Ametlik Teataja 83/2001 (muudatustega).

A b i s a a j a

- (87) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 viidatakse abisaaja määramisel ettevõtja mõistele. Nagu kinnitavad liidu kohtud, ei pea ettevõtja selle sätte tähenduses olema üksik juriidiline isik, vaid võib hõlmata kontserni ⁽¹⁴⁾. Peamine kriteerium määramaks, kas tegu on kõnealuse sätte tähenduses ettevõtjaga, on majandusüksuse kaasatus. Majandusüksus võib koosneda mitmest juriidilisest isikust. Praegusel juhul oli Elan see juriidiline isik, kuhu kapitali paigutati. Abi andmise ajal oli Elanil neli tütarettevõtjat, täpsemalt Elani talispordiüksus, Elani mereüksus, Elan Inventa d.o.o. ja Marine Nova d.o.o. (vt põhjendus (6)). Pärast kapitalisüsti andis Elan Elani talispordiüksusele ja Elani mereüksusele aktsionärialaenu. Laenu konverteeriti hiljem tütarettevõtjate omakapitaliks. Seega tuleb kaaluda, kas kapitalisüstitist said kasu kontsern kui selline või vastavalt ainult Elani talispordiüksus ja Elani mereüksus.
- (88) Omandisuhetega seoses märgitakse esiteks, et Elanile kuulus 100 % mõlema tütarettevõtja, see tähendab Elani talispordiüksuse ja Elani mereüksuse aktsiatest. Seepärast on Elanil nende tütarettevõtjate äritegevuse üle valitsev mõju.
- (89) Teiseks tegelesid Elani talispordiüksus ja Elani mereüksus meetme võimaldamise ajal Elani põhitegevusega, milleks oli suuskade ja lumelaudade ning jahtide tootmine. Teised tütarettevõtjad ei olnud kas turul aktiivsed (Marine Nova d.o.o.) või toetasid Elani põhitegevust (Elan Inventa d.o.o.). Elani ümberkorraldamise ajal ühendati Elani talispordiüksus ja Elani mereüksus tegelikult emaettevõtja Elaniga — veel üks asjaolu, mis näitab, et abisaajaks võib lugeda kontserni.
- (90) Eespool esitatud põhjendusi arvestades võib öelda, et aktsiakapitali suurendamisest sai kasu kogu Elani kontsern. Järgmisena tuleb hinnata, kas meede annab abisaajale eelise.

E e l i s

- (91) Kui meede vastab turumajandusliku erainvestori põhimõttele, võib eelise saamise välistada. Kohtupraktika kohaselt püüaks turuinvestor teenida vastavalt oludele ja enda huvides oma varalt maksimaalset kasumit, isegi investeerimisel äriühingusse, mille aktsionär ta juba on ⁽¹⁵⁾. Praegusel juhul tuleb hinnata, kas abisaaja aktsionärid tegutsesid selle põhimõttega kooskõlas, tuginedes enne investeerimisotsuse tegemist teabele, mis võimaldas eeldada, et tehing on majanduslikult mõistlik.
- (92) Sellega seoses võtab komisjon teadmiseks kapitalisüsti tegemiseni viinud asjaolud ja aktsionäride otsuse aluseks olnud teabe. Nagu eespool kirjeldatud, ei olnud Elan meetme võtmise ajal päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähenduses raskustes äriühing (vt põhjendused (68)–(73)). Otsus investeerida Elanisse täiendavat kapitali tehti sõltumatu konsultatsioonifirma [...] koostatud äriühingu hindamisakti ja mitme muu dokumendi alusel, mille olid koostanud Elan ise ja Elani enamusaktsionär KAD. Elani põhjalik analüüs kapitali suurendamise mõju kohta näitas, et investeeringud annaksid talispordiüksusele 2006.–2010. aastal kokku 15,4 miljonit eurot puhaskasumit võrreldes puhaskahjumiga kogusummas 4,8 miljonit eurot juhul, kui kapitali ei suurendata. Kapitali suurendamise korral oleks ka mereüksuse netokasumi kogusumma 2006.–2010. aastal suurem (vt põhjendused (23)–(24)).
- (93) Seda silmas pidades leitakse, et Elani aktsionärid tegutsesid äriühingusse raha paigutades kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega ning seega ei anna meede 1 abisaajale eelist. Kuivõrd riigiabi andmise saab juba selle alusel välistada, siis meetme 1 riigiga seostatavust ei hinnata. Komisjon teeb järelduse, et meede 1 ei hõlma riigiabi.

⁽¹⁴⁾ Vt Euroopa Kohus 323/82 *Intermills/Commission* [1984] EKL 3809, lk 11 jj.

⁽¹⁵⁾ Kohtuasi T-228/99, *WestLB vs. komisjon*, EKL 2003, II-435.

5.2.2. 2008. aastal tehtud kapitalisüst (meede 2)

- (94) Nagu ka seoses meetmega 1 väidab Sloveenia peamiselt, et meede 2 võeti kooskõlas turumajandusliku investeermise põhimõttega ja seetõttu ei anna see abisaajale eelist. Lisaks rõhutab ta, et igal juhul ei olnud kapitalisüst seostatav riigiga (vt põhjendused (53)–(63)). Lõpuks leiab ta, et meede ei mõjutanud kaubandust ja konkurentsi ei moonutatud (vt põhjendus (64)).

Riigi ressursid ja riigiga seostatavus

- (95) Et meede käsitataks riigiabina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peab see olema otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest ning meede peab olema seostatav riigiga.
- (96) Kohtupraktika kohaselt tuleb äriühingute vahendeid pidada riigi ressurssideks juhul, kui riigil on oma valitseva mõju rakendamise teel selliste äriühingute suhtes võimalik suunata nende vahendite kasutamist ⁽¹⁶⁾.
- (97) Kuid riigi võime meetmete võtmisega seotud isikuid mõjutada ei kinnita automaatselt eeldust, et isikute tegevus on riigiga seostatav. Kohus on riigiga seostatavuse mõistet täpsemalt selgitanud Stardust Marine'i kohtuasjas ⁽¹⁷⁾. Selles esitati riigiga seostatavuse määramiseks järgmised näitajad: riigi osalusega äriühingu integreeritus riigiasutuste süsteemi, tema tegevuse laad ja asjaolu, kas äriühing tegutseb turul tavapärastes konkurentsitingimustes kõrvuti eraõiguslike äriühingutega, äriühingu õiguslik seisund (st kas selle suhtes kohaldatakse avalikku õigust või tavapärast äriühinguõigust) ja riigi ametiasutuste järelevalve intensiivsus äriühingu juhtimise üle; mis tahes muud näitajad, mis näitavad konkreetsel juhul avaliku sektori asutuste seotust meetme võtmisega või nende seotuse ebatõenäosust, võttes samuti arvesse meetme ulatust, selle sisu ja selles sisalduvaid tingimusi.
- (98) Nagu põhjenduses (54) kirjeldatud, viitab Sloveenia Stardust Marine'i kohtuasjale ja väidab, et tema osalus KADis ja DSUs ei viita automaatselt nende tegevuse seostatavusele riigiga. Triglav Naložbe ja Zavarovalnica Triglaviga seoses leiab Sloveenia, et nendes äriühingutes ei ole riigil valitsevat mõju ning et nende tegevus ei ole ühelgi juhul riigiga seostatav. Riigiga seostatavuse puhul juhib Sloveenia tähelepanu eelkõige sellele, et kõik Elani aktsionärid olid eraõiguslikud aktsionärid, mis viitab tema meelest juba iseenesest sellele, et kõnealused äriühingud olid riigist piisavalt sõltumatud.
- (99) Esimese märkusena osutab komisjon, et ainuüksi asjaolust, et riigiettevõtte on registreeritud eraõiguse alusel, ei piisa, et välistada tema tegevuse seostatavus riigiga. Vahet ei tohi teha juhtumitel, mille puhul abi annab otseselt riik, ja juhtumitel, mille puhul abi annavad riigi asutatud või riigi poolt abi andma määratud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused. Pealegi — nagu eespool kirjeldatud — on kohus otsustanud, et riigiga seostatavust iseloomustab mitu näitajat, ning see, kas äriühing on asutatud eraõiguse või avaliku õiguse alusel, on vaid üks nendest (vt põhjendus (97)). Seepärast tuleb uurida, kas on mingeid muid asjaolusid, mis näitavad, et meede 2 on seostatav riigiga.
- (100) Sellega seoses märgib komisjon, et riigi seotusele aktsionäride otsusega abisaajasse täiendavat kapitali paigutada viitab mitu näitajat. Ehkki Sloveenia on nimetanud meediaväljaannete arvamust riigi rolli kohta Elani päästmisel „kuulujutuks” või „ülemääraseks lihtsustamiseks”, näitavad sellised arvamused üldsuse suhtumist valitsuse tollasesse tööstuspoliitikasse. Nagu allpool täpsemalt selgitatud, kinnitab arusaama, et Sloveenia valitsus sekkus tol ajal aktiivselt tööstuspoliitikasse, ka OECD äriühingute juhtimise ülevaade Sloveenia kohta, milles samuti rõhutatakse, et valitsus võttis äriühingute juhtimise reformi tegevuskava Sloveenias vastu alles ligi ühe aasta möödumisel

⁽¹⁶⁾ Kohtuasi C-482/99 Prantsuse Vabariik vs. Euroopa Ühenduste Komisjon (*Stardust Marine*) [2002] EKL I-4397.

⁽¹⁷⁾ Kohtuasi C-482/99 Prantsuse Vabariik vs. Euroopa Ühenduste Komisjon (*Stardust Marine*) [2002] EKL I-4397, punktid 50–59.

meetme 2 võimaldamisest, täpsemalt 2009. aasta keskel ⁽¹⁸⁾. Seega teatas meedia riigi võimalikust abist Elanile juunis 2008, mil Elani ebastabiilne olukord oli näha ka muule maailmale. Saksa spordiajakiri kirjutas 6. juunil 2008, et kuulduste kohaselt kavatseb valitsus kehva talvehooaja kompenseerimiseks paigutada Elanisse 5,7 miljonit eurot ⁽¹⁹⁾. Elani olukorda arutasid ka Sloveenia meediaväljaanded, viidates riigi toetuse tähtsusele töökohtade säilitamisel. Näiteks teatas suurim (sõltumatu) kommertstelejaam PopTv oma veebisaidil 26. juunil 2008, et Elani juhatus ja nõukogu otsivad äriühingu finantsraskustele lahendust riigilt, viidates, et kui riik rahasüstiga ei aita, on ohus üle 700 töökoha ⁽²⁰⁾.

- (101) Nagu allpool põhjalikumalt käsitletud, on avaliku sektori asutuste seotus või nende seotuse ebatõenäosus kõige ilmsem Elani suurima aktsionäri KAD puhul (kellele kuulus kapitalisüsti ajal 57,61 % Elani aktsiatest) ja DSU puhul (kellele tollal kuulus 17,34 % Elani aktsiatest). Isegi sõltumatu konsultant [...] juhtis oma 22. detsembri 2006. aasta hindamisaruandes tähelepanu KADi ja DSU otsustega seotud poliitilistele kaalutlustele ⁽²¹⁾. Elani (sel ajal Skimar d.o.o.) võimaliku erastamisega seoses märkis [...], et selle kaks omanikku, KAD ja DSU, on 100 % valitsuse kontrolli ning et järelikult on võimalik, et nende müügiotsusel on poliitilised ja majanduslikud põhjused.
- (102) Komisjon kontrollib iga aktsionäri tasandil, kas riigil on selles valitsev mõju ja kas kapitalisüsti tegemiseks kasutatud vahendeid saab lugeda riigi ressurssideks. Peale selle selgitab komisjon välja, kas Elanisse kapitali paigutamise otsus on riigiga seostatav. Sellega seoses pöörab komisjon erilist tähelepanu kummagi aktsionäri nõukogu koosseisule ja sellele, kas kapitalisüsti tegemiseks Elanisse 2008. aastal oli vaja nõukogu nõusolekut. Seejärel uurib komisjon lisatunnuseid, mis näitavad avaliku sektori asutuste seotust meetme võtmisega või nende seotuse ebatõenäosust.

K A D

- (103) Komisjon märgib, et Sloveeniale kuulus 100 % KADi aktsiatest, kes oli meetme võimaldamise ajal Elani enamusaaktsionär. Kõik KADi aktsionäride koosolekul osalejad ja nõukogu liikmed määras Sloveenia valitsus (vt põhjendus (11)). KADi põhikirja kohaselt on viimase nõusolek vajalik tehingute tegemiseks, mille väärtus ületab 1 % KADi aktsiakapitalist. Selliseks tehinguks loeti ka kõnealune kapitalisüst ning tegelikult arutas KADi nõukogu Elanisse tehtavat kapitalisüsti ja andis sellele oma nõusoleku oma 134. koosolekul 10. juulil 2008 ja oma 135. koosolekul augustis 2008 ⁽²²⁾.
- (104) Kuivõrd KAD kuulub Sloveeniale, võib eeldada, et Sloveenial on äriühingus valitsev mõju ning et põhimõtteliselt võib KADi vahendid lugeda riigi ressurssideks. Erinevalt Sloveenia arvamuselt ei muuda kõnealust järeldust ka asjaolu, et kapitalisüsti jaoks kasutati dividendidest, intressidest ja muudest KADi tuludest saadud vahendeid. Selliste dividendide, intresside või muu tulu kasutamine, mille oleks selle asemel võinud maksta riigile kui aktsionäridele, kellel on äriühingus valitsev mõju, on riigi ressursside vähendamine, mistõttu seda võib lugeda riigi ressursside kasutamiseks ⁽²³⁾.
- (105) Seoses meetme 2 riigiga seostatavusega leiab komisjon, et KAD ei oleks aktsiakapitali suurendanud, kui avaliku sektori asutused ei oleks tema otsust mõjutanud. Riigi tugev mõju ei ole näha ainuüksi asjaolust, et Sloveenia oli

⁽¹⁸⁾ OECD ülevaade: Corporate Governance in Slovenia (äriühingute juhtimine Sloveenias), lk 9, 28/3/2011, kättesaadav aadressil: http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

⁽¹⁹⁾ „Gerüchten zufolge will die Regierung für Verluste nach dem schlechten Winter Elan eine Finanzspritze von 5,7 Mio Euro zukommen lassen.“ Sport Artikel Zeitung SAZsport, 9. juuni 2008: „Zweiter Abgang an der Spitze“.

⁽²⁰⁾ https://24ur.com/novice/gospodarstvo/kriticne-razmere-v-elanu-comment_p1_a19.html?&page=1&p_all_items=19.

⁽²¹⁾ [...], Skimar Groupi hindamine, 22. detsember 2006, lk 28.

⁽²²⁾ Vt koosoleku protokoll: „[...] kiidab heaks, et juhatus võtab kõik vajalikud meetmed, et kaitsta ja teenida maksimaalset tulu KADi investeeringust äriühingusse Skimar, d.o.o., sealhulgas äriühingu rekapiitalseerimine vastavalt Kapitalka družba, d.d. ja Prvi pokojninski sklad RS (esimese pensionifondi) osalusele, mis ulatub kokku 57,606 %-ni maksimaalses summas 5 761 000,00 eurot.“

⁽²³⁾ Kohtuasja C-6/97 Itaalia vs komisjon [1999] EKL I-2981 põhjenduses (22) väitis kohtujurist, et otsustav kriteerium ei ole sekkumise vorm ega muidugi ka selle õiguslik olemus või eesmärk, mida sellega taotletakse, vaid tulemus, milleni see viib. Mis tahes sekkumine, mis annab majandusliku eelise, koos riigi ressursside vastava vähenemisega... on põhimõtteliselt riigiabi asutamislepingu artikli [107] tähenduses.

sel ajal KADi ainuaktsionär, et kõik KADi nõukogu liikmed määras ametisse Sloveenia ning et tehingule oli tegelikult vaja nõukogu heakskiitu. Veel üks näitaja, mis viitab riigi tihedale seotusele KADi otsustusprotsessiga, on Sloveenia valitsuse esindajate osalemine kõikidel aktsionäride ja nõukogu koosolekutel (vt põhjendus (45)).

- (106) Valitsuse mõju KADi (ja teise riigi valitseva mõju all oleva fondi, hüvitusfondi SOD) otsustusprotsessile tööstuspoliitiliste eesmärkide saavutamiseks rõhutatakse ka OECD ülevaates äriühingute valitsemise kohta Sloveenias: „Need kaks fondi on andnud valitsusele tugeva mehhanismi erastatud ettevõtete juhatuste ja juhtimise mõjutamiseks ning mängivad kokkuvõttes omandimuutuste määramisel aktiivset rolli. Osaliselt näib see olevat (vähemalt alguses) ajendatud soovist määrata, millises ulatuses saavad välisriikide ettevõtjad omandada valitseva mõju oluliste kohalike ettevõtjate ja tööstusharude üle. Otsese ja kaudse omandi maht on võimaldanud eelmistel valitsustel mängida äärmisel olulist ja mõnikord läbipaistmatut rolli Sloveenia äriettevõtete suurte sektorite juhtimise mõjutamisel ja äriühingutes valitseva mõju turul”⁽²⁴⁾.
- (107) Sloveenia valitsuse dokumendis „Struktuurilised ümberkorraldused 2010 ja 2011”⁽²⁵⁾ rõhutatakse veelgi rolli, mida KAD ja riigi valitseva mõju all olev hüvitusfond SOD etendasid Sloveenia tööstuspoliitika eesmärkide teenistuses, näiteks abi andmisel Elanile. Dokumendi punktis 2.1.1. „Riigiasutuse asutamine riigile kuuluvate ettevõtete juhtimiseks ning KADi ja SODi ümberkujundamiseks” öeldakse: „Ümberkorraldamine tähendab, et KAD ja SOD tuleb vabastada kõikidest strateegilistest investeeringutest: ... — halvad investeeringud, mis on muutunud strateegiliseks, sest riik soovib neid raskuste ületamisel aidata (Mura, Elan).” Kirjeldus, kuidas KADi Elanisse tehtud investeering muutus strateegiliseks, „sest riik soovib aidata” on suures vastuolus Sloveenia väitega, et KAD oli oma otsustes sõltumatu (vt põhjendus (56)). Edasi selgitatakse valitsuse dokumendis, et riigi osalusega halbade strateegiliste investeeringute muutmise riiklikuks oli peamiselt personaliga seotud ülesanne ning et KADi ja SODi asutatud ümberkorraldusettevõtte PDP oli viidud üle otse riigi omandisse, kuivõrd meeskond ei saanud enam kuuluda KADisse ja SODisse⁽²⁶⁾.
- (108) Komisjon kutsus Sloveeniat üles esitama eespool tsiteeritud dokumentide kohta märkusi. Sloveenia kinnitas, et Elani rekapiitaliseerimist ei otsustanud valitsus. Sloveenia juhtis tähelepanu, et OECD ülevaates, milles kirjeldatakse, kuidas KAD ja SOD on andnud valitsusele tugeva mehhanismi erastatud ettevõtete juhatuste ja juhtimise mõjutamiseks, ei ole ära märgitud DSUd, Zavarovalnica Triglav ega Triglav Naložbet ning et Sloveenia valitsuse dokumendis ei ole ära märgitud Zavarovalnica Triglav ega Triglav Naložbe varadega seoses riigi otsest ega kaudset mõju. Lisaks sellele juhib Sloveenia tähelepanu OECD ülevaate lõigule, kus öeldakse, et „keskse koordineerimise puudumine on tekitanud raskusi valitsuse omandi tõhusal haldamisel”. Edasi selgitatakse, et KAD on alati olnud rahandusministeeriumi vastutusalas, samal ajal kui majandusministeerium on vastutanud tootmissektori eest, kuhu kuulub Elan. Seoses Sloveenia valitsuse dokumendiga, milles viidatakse strateegiliseks muutunud halbadele investeeringutele, märgib Sloveenia, et dokumendis osutatud selliste investeeringute teise näite peale Elani, st Mura suhtes oli oktoobris 2009 alustatud pankrotimenetlust.
- (109) Sloveenia märkused ei lükka ümber eespool esitatud märkusi, mis näitavad avaliku sektori asutuste seotust meetme võtmisega või nende seotuse ebatõenäosust. Väide, et valitsus ei olnud rekapiitaliseerimisotsusega seotud, on paljasõnaline. Asjaolu, et OECD ülevaates ei mainita konkreetselt DSUd, Zavarovalnica Triglav ega Triglav Naložbet ning et selles räägitakse keskse koordineerimise puudumisest, ei muuda OECD ülevaates kujutatud

⁽²⁴⁾ OECD ülevaade: Corporate Governance in Slovenia (äriühingute juhtimine Sloveenias), lk 9, 28. märts 2011, kättesaadav aadressil: http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

⁽²⁵⁾ „Struktuurilised ümberkorraldused 2010 ja 2011”, Sloveenia Vabariigi valitsus, oktoober 2009, lk 12, kättesaadav aadressil: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustments_SLO_EN.pdf.

⁽²⁶⁾ „Struktuurilised ümberkorraldused 2010 ja 2011”, Sloveenia Vabariigi valitsus, oktoober 2009, lk 13, kättesaadav aadressil: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Structural_adjustments_SLO_EN.pdf.

üldpilti, mille kohaselt sekkus Sloveenia valitsus aktiivselt majandusse ja tegutses tööstuspoliitiliste eesmärkide saavutamise nimel. OECD ülevaates ja Sloveenia valitsuse dokumendis konkreetselt nimetamata äriühingute — Zavarovalnica Triglav ja Triglav Naložbe — puhul on riigi valitsevat mõju käsitlev täpsem teave esitatud allpool. Samal ajal tuleb meele pidada, et kõnealused äriühingud olid vähemusaktsionärid, kellele kuulus vaid 25 % Elani aktsiatest. Lõppkokkuvõttes ei puutu teise, „strateegiliseks investeringuks” peetud raskustes ettevõtte pankrottiminek käesoleva juhtumi hindamise puhul asjasse.

- (110) Seda silmas pidades sedastatakse, et KADi 2008. aastal Elanisse tehtud kapitalisüst hõlmab riigi ressursse ja on seostatav Sloveeniaga.

K A D - P P S

- (111) Nagu on kirjeldatud eespool põhjenduses (12), juhib KAD PPSi ja tal on selles valitsev mõju. Seepärast tuleks KAD-PPSi osalemist kapitalisüstitis vaadelda samadel alustel nagu KADi osalemist. Õigupoolest hõlmas KADi nõukogu 134. koosolekul 10. juulil 2008. aastal kapitalisüstile antud nõusolek ka nõusolekut suurendada kapitali PPSi nimel ⁽²⁷⁾. Sama kehtib KADi nõukogu 135. koosolekul augustis 2008 vastu võetud otsuse kohta.
- (112) Seepärast sedastatakse, et KAD-PPSi 2008. aastal Elanisse tehtud kapitalisüst hõlmab riigi ressursse ja on seostatav Sloveeniaga.

D S U

- (113) Komisjon märgib, et DSU kuulus meetme võtmise ajal 100 % otse riigi omandisse. DSU nõukogus on kolm liiget, kellest kaks nimetab ametisse aktsionär, st Sloveenia (vt põhjendus (13)). Kapitalisüstide tegemise ajal nimetas ka kolmanda liikme riik. Põhikirja kohaselt võtab nõukogu otsuseid vastu häälteenamusega ja peab järelevalvet DSU äritegevuse juhtimise üle. Tegelikult vaatas DSU nõukogu Elanisse tehtava kapitalisüsti kava läbi ja kiitis selle heaks oma erakorralisel koosolekul 11. juulil 2008 ning muutis oma otsust osaliselt kahel erakorralisel koosolekul 26. augustil 2008 ja 8. septembril 2008 ⁽²⁸⁾.
- (114) Kuivõrd DSU kuulub Sloveeniale, võib eeldada, et Sloveenial on äriühingus valitsev mõju ning et põhimõtteliselt võib DSU vahendid lugeda riigi ressurssideks. Erinevalt Sloveenia arvamusest ei muuda kõnealust järeldust ka asjaolu, et kapitalisüsti jaoks kasutati dividendidest, intressidest ja muudest DSU tuludest saadud vahendeid, nagu on selgitatud põhjenduses (104).
- (115) Meetme 2 riigiga seostatavuse puhul tuleb arvesse võtta, et kõik kolm meetme võtmise ajal nõukogusse kuulunud liiget nimetas ametisse Sloveenia, DSU ainuaktsionär, ning et tegelikult oli tehingu jaoks vajalik nõukogu nõusolek. Nagu eespool näidatud, on poliitiliste kaalutluste mõju DSU otsustusprotsessile tunnistatud [...] 22. detsembri 2006. aasta hindamisaruandes ⁽²⁹⁾. Ka asjaolu, et koos KADiga loovutas DSU 2010. aastal oma Elani aktsiad PDP valdusettevõtjale, tuleb vaadelda koos eespool esitatud selgitustega küsimuses, kuidas Sloveenia valitsus otsustas käsitleda riigi osalusega investeringuid, mis olid muutunud strateegiliseks seetõttu, et riik soovis äriühinguid raskuste ületamiseks abistada. Seoses teiste üldiste asjaoludega, mis viitavad avaliku sektori asutuste seotusele meetme võimaldamisega või nende seotuse ebatõenäosusele, leiab komisjon, et DSU ei oleks kapitali suurendanud ilma avaliku sektori asutuste mõjuta tema otsustusprotsessile.
- (116) Seda silmas pidades sedastatakse, et DSU 2008. aastal Elanisse tehtud kapitalisüst hõlmab riigi ressursse ja on seostatav Sloveeniaga.

⁽²⁷⁾ Vt joonealune märkus 22.

⁽²⁸⁾ Vt 8. septembri 2008. aasta koosoleku protokoll: [...].

⁽²⁹⁾ [...], Skimar Grupi hindamine, 22. detsember 2006, lk 28.

Zavarovalnica Triglav

- (117) Zavarovalnica Triglav ei kuulu otse Sloveeniale. Siiski märgib komisjon, et Sloveeniale kuulub kaudselt Zavarovalnica Triglavist kaks kolmandikku (vt põhjendus (14)). Selle enamusaktsionärid on pensioni- ja puudekindlustuse instituut ZIPS ja Sloveenia kahjukindlustusühing SOD. Mõlemad kuuluvad 100 % riigile. Ühegi aktsionäri osalus Zavarovalnica Triglavis ei ületa 1,8 %.
- (118) Zavarovalnica Triglavi kaheksast nõukogu liikmest viis (sealhulgas äriühingu president ja asepresident) esindavad aktsionäre ja neid on ametisse nimetanud aktsionärid. Nagu kirjeldatud põhjenduses (14), on Zavarovalnica Triglavi enamusaktsionärid 100 % riigi omanduses olevad äriühingud. Seepärast on need viis nõukogu liiget ametisse nimetanud põhimõtteliselt riik ning nõukogu liikmed esindavad riigi huve. Komisjon märgib, et Elani aktsionäride koosolekul 28. augustil 2008 hääletas Zavarovalnica Triglavi juhatuse kapitali suurendamise poolt, kuid tegi seda tingimusel, et tehingule annab heakskiidu nõukogu. Nõukogu nõustus kapitalisüstiga 4. septembril 2008 ⁽³⁰⁾.
- (119) Kuna Sloveeniale kuulus kaudselt kaks kolmandikku Zavarovalnica Triglavi aktsiatest, võib eeldada, et Sloveenial on äriühingus valitsev mõju ning et põhimõtteliselt võib Zavarovalnica Triglavi vahendid lugeda riigi ressursideks.
- (120) Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et enamiku Zavarovalnica Triglavi nõukogu liikmetest, sealhulgas presidendi ja asepresidendi, nimetab ametisse riik ning et kapitalisüsti tegemiseks oli vajalik nõukogu nõusolek.
- (121) Seoses teiste eespool käsitletud üldiste asjaoludega, mis viitavad selgelt avaliku sektori asutuste seotusele meetme võtmisega või nende seotuse ebatõenäosusele, loetakse meede vahetult seostatavaks Sloveeniaga.

Triglav Naložbe

- (122) Triglav Naložbe ei kuulu otse Sloveeniale. Siiski märgib komisjon, et Sloveeniale kuulub kaudselt enamik Triglav Naložbe aktsiatest. Meetme võtmise ajal kuulus Zavarovalnica Triglavile 80 % Triglav Naložbe aktsiatest. Zavarovalnica Triglavist kuulub enamus omakorda Sloveeniale (vt põhjendus (14)). Seepärast kuulub Sloveeniale kaudselt üle 51 % Triglav Naložbe aktsiatest. Ühegi teise aktsionäri osalus äriühingus ei ületa 0,67 %.
- (123) Nõukogu kolm liiget esindavad aktsionäride huve ja neid valivad nõukogusse aktsionärid. Kuna Triglav Naložbe enamusaktsionär on kaudselt riik, siis tuleb arvesse võtta, et on riigi otsustada, kes nimetatakse nõukogusse Sloveenia huve esindama. Kapitalisüsti tegemiseks Elanisse oli vajalik Triglav Naložbe nõukogu nõusolek ning nõukogu andis selle oma 7. erakorralisel koosolekul 3. septembril 2008 ⁽³¹⁾.
- (124) Kuna Sloveeniale kuulus kaudselt enamus Triglav Naložbe aktsiatest, võib eeldada, et Sloveenial on äriühingus valitsev mõju ning et põhimõtteliselt võib Triglav Naložbe vahendid lugeda riigi ressursideks. Erinevalt Sloveenia arvamusest ei muuda kõnealust järeldust ka asjaolu, et kapitalisüsti jaoks kasutati laenust saadud vahendeid, nagu selgitatud põhjenduses (104).

⁽³⁰⁾ Vt 4. septembri 2008. aasta protokoll „Nõukogu annab nõusoleku Zavarovalnica Triglav, d.d. osalemiseks Skimar, d.o.o. aktsiakapitali suurendamiseks summas 1 200 000,0 eurot [...]”.

⁽³¹⁾ Vt selle koosoleku protokoll: „nõukogu vaatas läbi aruande Skimar d.o.o.-sse investeerimise kohta ja eelmise, 28. augusti 2008. aasta üldkoosoleku otsused ning toetab juhatust tema aktiivses osalemises äriühingu taastamisprotsessis ning seetõttu ka vajalikku rekapitaliseerimist koguväärtuses 10 miljonit eurot vastavates osades [...]”.

- (125) Pidades meeles, et kõik Triglav Naložbe nõukogu liikmed määrab ametisse riik ning et kapitalisüsti tegemiseks oli vajalik nõukogu nõusolek, loetakse seoses teiste eespool käsitletud üldiste tingimustega, mis viitavad selgelt avaliku sektori asutuste seotusele meetme võimaldamisega või nende seotuse ebatõenäosusele, meede seostatavaks Sloveeniaga.

K o k k u v õ t e

- (126) Juba Elani aktsionäride nõukogu koosseis ja asjaolu, et 2008. aastal oli kapitalisüsti tegemiseks vajalik nõukogu nõusolek, osutavad, et kõnealune meede on seostatav riigiga ⁽³²⁾.
- (127) Nagu eespool näidatud, on komisjonil pealegi veenvaid tõendeid riigi tiheda seotuse kohta KAD — Elani kõige olulisema aktsionäri, kellele kuulus kapitalisüsti tegemise ajal 57,61 % kapitalist — ja DSU otsustusprotsessiga. Need tõendid tulenevad OECD aruandest, [...] aruandest, Sloveenia valitsuse avaldatud dokumentidest ja pressiteadetest
- (128) Lisaks viitab riigi osalusele aktsionäride otsuses Elani viie aktsionäri tegevuse paralleelsus, sest on ebatõenäoline, et viis era- ja sõltumatut ettevõtjat oleksid nõustunud paigutama kapitali raskustes olevasse äriühingusse ühel ajal ja samadel tingimustel.
- (129) Seda silmas pidades sedastatakse, et meede 2 hõlmab riigi ressursse ja on seostatav Sloveeniaga.

Valikuline eelis abisaajale

- (130) Selleks et meedet käsitataks riigiabina, peab meede olema konkreetne või valikuline, soodustades ainult teatavaid äriühinguid või teatavate kaupade tootmist.
- (131) Järelikult tuleb kogu Elani kontserni lugeda 2008. aasta kapitali suurendamisest kasu saanuks samadel põhjustel kui meetme 1 puhul (vt põhjendused (87)–(90)). Järgmisena tuleb hinnata, kas meede annab abisaajale eelise.
- (132) Kui meede vastab turumajandusliku erainvestori põhimõttele, võib eelise saamise välistada. Nagu eespool kirjelatud, püüaks turuinvestor teenida oma varalt maksimaalselt kasumit (vt põhjendus (91)).
- (133) Sellega seoses märgib komisjon kõigepealt, et Elan oli meetme 2 võtmise ajal päästmise ja ümberkorraldamise suuniste tähendustes raskustes (vt põhjendus (74)). Lisaks ohustas Elanit Sloveenia väitel 2008. aasta alguses maksejõuetus ning tal oli [12,6–15 miljoni] euro ulatuses puudu likviidseid vahendeid.
- (134) Sloveenia väidab, et Elani aktsionärid tegid aktsiakapitali suurendamise otsuse Elani ja välisnõustaja koostatud mitme dokumendi alusel, mis näitab, et otsus oli põhjendatud.
- (135) Ehkki Elan koostas tõepoolest kontserni pikaajalise kava 2008–2012, tuleb arvesse võtta, et kõnealune kava nägi ette edasise piisava tulu teenimiseks aktsiakapitali suurendamise 25 miljoni euro võrra ning Elani aktsionärid pidasid kõnealust pikaajalist kava sellises summas kapitalisüsti tegemiseks ebapiisavaks. Augustis 2008 vastu võetud tervendamiskava hõlmas peamiselt prognoose ega sisaldanud teavet kapitali kavandatava suurendamise kohta. Nii pikaajaline kava 2008–2012 kui ka tervendamiskava koostati Elanis ilma välisnõustajat kaasamata.

⁽³²⁾ Komisjoni otsus 2008/948/EÜ, 23. juuli 2008, Saksamaa meetmete kohta ettevõtte DHL ja Leipzig/Halle lennujaama kasuks C 48/06 (ex N 227/06) (ELT L 326, 23.12.2008, lk 1) põhjendused (184)–(186), (226), (227); komisjoni otsus, 17. juuni 2008, Frankfurt-Hahn — väidetav riigiabi lennujaamale ja Ryanairile, C 29/2008 (ELT C 12, 17.1.2009, lk 6), põhjendused (212)–(218).

Teine dokument, mille Sloveenia esitas seoses aktsiakapitali teise suurendamisega, oli KADi juulis 2008 koostatud Elani väärtuse kiirhinnang. Kõnealune dokument ei toeta aga Sloveenia väidet, et Elani aktsionärid tegutsesid heaperemehelike investoritena, sest hinnangu kohaselt ulatus Elani negatiivne omakapitali väärtus potentsiaalseid kohustusi arvesse võttes juulis 2008 [29,5–34] miljoni euron. Veelgi enam, kiirhinnangus juhitakse tähelepanu asjaolule, et Elani pikaajalise kava 2008–2012 prognoosid võivad olla varasemate kogemuste taustal ülemäära optimistlikud, millisel juhul oleks äriühingu väärtus veelgi madalam.

- (136) Samuti esitas Sloveenia diskonteeritud rahavoogude meetodil koostatud Elani omakapitali väärtuse hinnangu. [...] juunis 2008 koostatud omakapitali väärtuse hinnangu kohaselt oli Elani turuväärtus 31. detsembri 2007. aasta seisuga endiselt positiivne, ulatudes [35–40] miljoni euron. Kuid nagu eespool kirjeldatud (vt põhjendused (70)–(74)), halvenes Elani olukord 2008. aasta jooksul järsult. Nende sündmuste taustal tuleb eespool osutatud omakapitali väärtuse hinnangut lugeda aegunuks 28. augusti 2008. aasta seisuga, mil Elani aktsionärid otsustasid kapitalisüsti kasuks, ning selle abil ei saa näidata, et Elani aktsionärid tegutsesid heaperemehelike turuinvestoritena — võttes eelkõige arvesse teise kapitalisüsti asjaolusid.
- (137) Nagu kirjeldatud põhjenduses (32), kehtestasid aktsionärid aktsiakapitali suurendamise tingimuseks, et pangad nõustuvad enne seda Elani olemasolevaid laene ajatama. Ehkki sellist kokkulepet ei õnnestunud enne aktsiakapitali suurendamist saavutada, jätkasid Elani aktsionärid kapitalisüstiga, sest vastasel juhul oleks Elan pankrotti läinud.
- (138) Kui pangad oleksid nõustunud laene ajatama enne kapitali suurendamist, oleks see näidanud, et nad usuvad Elani elujõulisuse taastumisse. Kuid nii ei juhtunud ja vastupidi — üks pank taotles Elani olemasolevate võlgade sissenõudmiseks isegi kohtumäärust. Panga hoiakut võib pidada märgiks, et turul ei usutud enam Elani elujõulisuse taastumisse.
- (139) Veelgi enam, tuleb arvesse võtta, et juba 2007. aastal olid aktsionärid paigutanud Elanisse 10,225 miljonit eurot, kuid tulemusteta. Väärib märkimist, et kuigi 2007. aasta kapitalisüst tugines niinimetatud strateegilisel arengukaval, mille kohaselt oli Elan palunud esmalt 20,2 miljoni euro investeerimist, ei saa 2008. aastal tehtud teist kapitalisüsti summas 10 miljonit eurot lugeda algse strateegilise arengukava kohaselt investeringu teiseks osaks. 2008. aasta kapitalisüsti oli vaja maksejõuetuse vältimiseks, et katta Elani likviidsete varade puudujääk ja tekkinud kahjum; kapitali ei kasutatud strateegilises arengukavas sätestatud eesmärkideks (vt põhjendus (23)).
- (140) Lõpuks märgib komisjon, et meetme võtmise ajal kuulusid kõik aktsionärid riigile, st aktsiakapitali suurendamises ei osalenud eraaktsionäre.
- (141) Seda silmas pidades leiab komisjon, et meetet 2 ei võetud kooskõlas turumajandusliku erainvestori põhimõttega ning see andis Elanile eelise.

Konkurentsi moonutamine ja mõju kaubandusele

- (142) Komisjon märgib, et abisaaja tegutseb konkurentidele avatud turgudel. Sellisele äriühingule antud mis tahes riigiabi võib anda äriühingule eelise teiste konkurentide ees, kes sellist abi ei saa. Erinevalt Sloveenia seisukohast ei ole sellega seoses oluline, kas Elani konkurentide turuosa oli Elani omast suurem või kas konkurendid said oma aktsionäridelt samuti vahendeid.
- (143) Liikmesriigi antav abi kahjustab liidusisest kaubandust, kui see parandab ettevõtja seisundit võrreldes tema liidusiseste konkurentidega ⁽³³⁾. Liikmesriigid müüvad üksteisele tõepoolest suusavarustust ja merenduskaupu, mis on kaubad, mida abisaaja toodab ja turustab.

⁽³³⁾ Vt eelkõige kohtuasi 730/79 Philip Morris vs. komisjon [1980] EKL 2671, lk 11; kohtuasi C-53/00 Ferring [2001] EKL I-9067, lk 21; kohtuasi C-372/97 Itaalia vs. komisjon [2004] EKL I-3679, lk 44.

- (144) Seda silmas pidades leiab komisjon, et meede 2 võis moonutada konkurentsi ja mõjutada kaubandust.

5.2.3. Järeldus riigiabi olemasolu kohta

- (145) Eespool osutatud põhjenduste alusel leiab komisjon, et meede 2 hõlmab Elanile antavat riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Sloveenia ei järginud ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohast kohustust mitte rakendada meetet enne, kui komisjon on andnud sellele oma heakskiidu.

5.3. ABI KOKKUSOBIVUS

- (146) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõigetes 2 ja 3 nähakse ette erandid üldreeglist, et riigiabi peab olema siseturuga kokkusobiv, nagu sätestatud lepingu artikli 107 lõikes 1.
- (147) Sellega seoses tuleb märkida, et abi siseturuga kokkusobivuse tõendamiskoorist erandina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikest 1 kannab peamiselt asjaomane liikmesriik, kes peab näitama, et erandi tingimused on täidetud ⁽³⁴⁾.
- (148) Komisjon hindab meetme 2 kokkusobivust nende erandite kohaselt. Arvestades et kõnealune meede võeti raskustes oleva äriühingu suhtes (vt punkt 5.1 eespool), hindab komisjon kõigepealt meetme kokkusobivust vastavalt päästmise ja ümberkorraldamise suunistele. Teiseks hinnatakse, kas meetet saab pidada kokkusobivaks mõnel muul alusel.

5.3.1. Päästmise ja ümberkorraldamise suunised

- (149) Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 33 kohaselt on päästmis- ja ümberkorraldamisabikõlblikud vaid raskustes äriühingud. Elan on abikõlblik, kuivõrd seda võis pidada teise kapitalisüsti tegemise ajal raskustes olevaks äriühinguks (vt põhjendus (74)).
- (150) Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt peab **päästmisabi** vastama teatavatele nõudmistele, kuid kõnealune meede ei täida neid kõiki:
- a) esiteks ei võetud meetet laenu ega tagatise kujul, vaid aktsiakapitali suurendamisena (päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt a);
 - b) teiseks ei lõppenud meede maksimaalselt kuue kuu jooksul pärast esimese osamakse tasumist (päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt a);
 - c) kolmandaks ei esitanud Sloveenia kuue kuu jooksul meetme esimesest rakendamisest arvates ümberkorraldamis- ega likvideerimiskava ega tõendit tagatise lõpetamise kohta (päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 25 alapunkt c).
- (151) Seega ei saa kõnealuseid kapitalisüste lugeda päästmisabiks.
- (152) Meede ei vasta ka kõikidele päästmise ja ümberkorraldamise suunistes **ümberkorraldamisabile** kehtestatud nõudmistele, sest ei esitatud kompensatsioonimeetmeid, mis oleksid võinud tasakaalustada abi negatiivset mõju kauple-
mistingimustele.
- (153) Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktide 38–42 kohaselt peavad ümberkorraldamisega kaasnema kompensatsioonimeetmed, mis on vastavuses abi moonutava mõjuga ning eelkõige abisaaja äriühingu suuruse ja

⁽³⁴⁾ Nt kohtuasi T-68/03, Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE vs. komisjon [2007] EKL II-02911, p. 34–37.

suhtelise tähtsusega oma turul. Suuniste punktis 40 sätestatakse, et kompensatsioonimeetmeid tuleks võtta eelkõige tur(gu(de)l, kus äriühingul on pärast ümberkorraldamist oluline turupositsioon. Sloveenia väidab, et Elani teatavate tegevuste lõpetamisel 2009. ja 2010. aastal oli kompenseeriv mõju.

- (154) Elani talispordiüksusega seoses kirjeldab Sloveenia Elanit „ühe viimase üksiku talispordi kestuskaupade kaubamärkina” ja nimetab seda „teiste palju suuremate turuosaliste suhtes vaid nõrgaks [sic!] konkurendiks” ⁽³⁵⁾. Viimane iseloomustus ei ole aga kooskõlas kirjeldusega, mille esitab äriühingu kohta Elani praegune enamusaktsionär. PDP mainib, et 2010. aastal müüs Elan 448 000 paari suuski ja 217 000 lumelauda, et Elan andis 13 % kogu maailma suusatoodangust ja et ta oli suusatootjana maailmas kaubamärkidest seitsmendal kohal, kusjuures tema kaubamärk hõlvas umbes 8 % maailma turust.
- (155) Sloveenia ei määratle konkreetset toodet ega geograafilist turgu (geograafilisi turge), kus Elani talispordiüksus tegutses. Nagu allpool näidatud — võttes arvesse Sloveenia esitatud teavet ja pidades meeles turu määramise kaalutlusi seoses varasemate ühinemistega, ⁽³⁶⁾ tuleb tõdeda, et Elanile kuulus märkimisväärne turuosa vähemalt mõnel asjaomasel turul.
- (156) Äriühingu suhtelise tähtsuse hindamiseks turgudel, kus ta tegutseb, on komisjon analüüsinud kättesaadavaid tõendeid, sealhulgas Elani enda koostatud strateegiadokumente. Peale tarvikute toodab Elan eelkõige mäesuuski ja lumelaudu. Ühelt poolt müüakse need Elani kaubamärgi all jaemüüjatele (edaspidi „jaemüügiturg”); teiselt poolt tegutseb Elan niinimetatud algvarustuse tootjana ning tarnib suuski ja lumelaudu teistele tootjatele (konkurentidele) (edaspidi „algvarustuse turg”). Tuleb märkida, et toimiku nr COMP/M.3765 — AMER SALOMON puhul hindas komisjon otsuse tarvis detsembris 2005 muu hulgas eri liiki talispordi kestuskaupade erinevaid turge, sh erinevaid asjaomaseid mäesuuskade, lumelaudade ja mäesuuskade algvarustuse tooteturge. Talispordi kestuskaupade jaemüügiturgusid loeti riiklikuks, samal ajal kui algvarustuse turge loeti vähemalt EMPd hõlmavaks ⁽³⁷⁾. Oma Elani suusatamise algvarustuse arengukavas 2006–2010 väidab äriühing, et tema suusatamise algvarustuse ülemaailmne turuosa on 2005. aastal 21 % ja selgitab „[...]”. Äriühingu spordikaupade arengukava 2006–2010 näitab, et Elan pidas ennast juhtivaks lumelaudade tootjaks maailmas tootmismahuga 268 000 aastal 2005, mis vastas 16 %-isele osale. Enamiku tootmismahust moodustas algvarustus, samal ajal müüdi 2005. aastal müüdi kaubamärgi all 30 000 lumelauda. Elani kaubamärgi suuskadega seoses näitab arengukava Elani kaubamärgi turgude ja kaubamärkide hõlvamise strateegia 2006–2010 ülemaailmset turuosa 7,5 %, mille kohaselt asus Elan turuosa suuruse poolest seitsmendal kohal. Siiski rõhutatakse dokumendis, et äriühing uskus, et suudab jõuda keskpikas perspektiivis viie suurima kaubamärgi hulka, selgitades, et [...].
- (157) Kuna talispordiüksus annab suurima osa Elani tulust ning arvestades Elani eespool kirjeldatud tugevat positsiooni vähemalt teatavates talispordikaupade äri sektorites, oleks kompensatsioonimeetmeid tulnud võtta eelkõige selles valdkonnas. Kui vaadelda Sloveenia viidatud tegevust talispordiüksuses võetud kompensatsioonimeetmetena, siis ainus loobumine oli [17,5–20 %] müük kapitalist, mis kuulus Elanile tema edasimüügiga tegelevas ühisettevõttes Dal Bello Sports (edaspidi „Dal Bello”) USAs. Elan loobus kapitalist ühisettevõtte Dal Bello edasimüügitegevuse lõpetamise tõttu Põhja-Ameerikas. Elan väidab, et koostöö lõpetamise tagajärjel vähenes Elani käive Kanadas ja USAs ning peab seda „kompenseerivaks mõjuks”.
- (158) Esmalt tuleks märkida, et Dal Bello aktsiate müüki ei mainita ei pikaajalises kavas 2008–2012 ega tervendamiskavas ning seetõttu ei saa müüki pidada „ümberkorraldamise lahutamatuks osaks”, nagu ette nähtud päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktis 40. Tehingu lähem analüüs näitab tõepoolest, et turunduskoostöö lõpetati

⁽³⁵⁾ Jadeki & Pensa 2. detsembri 2012. aasta kiri Elani nimel.

⁽³⁶⁾ Vt juhtum nr COMP/M.3765 — AMER SALOMON, kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3765_20051012_2012_en.pdf.

⁽³⁷⁾ Vt joonelaune märkus 36.

Dal Bello algatusel. Sloveenia möönis, et „Elani probleemid 2008. aastal ja Dal Bello poolsed usaldusväärsema partneri otsingud viisid pikemas perspektiivis muus osas eduka koostöö lõpetamise arutamiseni. Sellised arutelud päädisid 14. detsembril 2009 ühisettevõtte lõpetamise lepinguga...”. Eespool esitatut silmas pidades ei saa Elani kapitalist loobumist juba nendel põhjusel pidada kompensatsioonimeetmeks.

- (159) Veelgi enam: ehkki abisaaja turuosa vähenemiseni viiv käibe langus võib muudes oludes kujutada endast kompensatsioonimeedet, märgib komisjon, et antud juhul hõlmas tehing jaemüügiturgu, mida komisjon luges varem riiklikuks turuks, ⁽³⁸⁾ ning et Elani suuskade läbimüük vähenes nagunii vaid Põhja-Ameerika turul, kuid mitte Euroopa tur(gu)(de)l ning seepärast ei saa see kompenseerida EMPs tekkinud moonutusi. Pealegi tegeles ühisettevõtte suuskade turustamise ja edasimüügi, mitte nende tootmisega. Elani põhitegevusala on aga suuskade ja lumelaudade tootmine. Asjakohaseks kompensatsioonimeetmeks saab lugeda vaid loovutamisi abisaaja põhiturul.
- (160) Samuti on Sloveenia väitnud, et kompensatsioonimeetmeteks võib lugeda suuskade tootmisega tegelevate töötajate arvu ja turundusinvesteeringute vähendamist.
- (161) Nagu näitab aga Elani pikaajaline kava ja tema tervendamiskava, tuleb neid meetmeid pidada vaid kulude vähendamiseks ja tõhususe suurendamiseks mõeldud lihtsateks ratsionaliseerimismeetmeteks, et taastada majanduslik elujõulisus. Meetmeid ei võetud Elani mõju vähendamiseks turul ega Elanile antud abi tulemusena tekkinud konkurentsimoонutuste tasakaalustamiseks.
- (162) Sloveenia väidab, et merendussektoris avaldasid kompenseerivat mõju järgmised loovutamistehingud: 2009. aastal müüs Elan ära kaks jahtidega tellimussõite teinud ettevõtet Elan Yachting d.o.o. ja Elan Marine Charter d.o.o. 2010. aastal müüdi Horvaatias asuv ettevõtte Elan Brod d.o.o., mis tootis peamiselt mootorpaate. Sloveenia väidab, et äriühingud ei põhjustanud struktuurset kahjumit, et Elan Yachting d.o.o. ja Elan Marine Charter d.o.o. tellimusreisid toetasid Elani põhiturgude hõlvamist Elani jahtide jaoks ning et mootorpaatide turusegmenndist taandumine vähendas märkimisväärselt Elani mõju meelelahutus- ja sportaluste turul.
- (163) Komisjon tuletab meelde, et päästmise ja ümberkorraldamise meetmete punkti 40 kohaselt tuleks kompensatsioonimeetmeid võtta eelkõige tur(gu)(de)l, kus äriühingul on pärast ümberkorraldusi märkimisväärne turupositsioon. Varade mahakandmist ega kahjumit tekitavast tegevusest loobumist, mis on elujõulisuse taastamiseks igal juhul tarvilik, ei loeta kompensatsioonimeetmete hindamisel tootmisvõimsuse piiramiseks.
- (164) Tuleb meele pidada, et merenduskaupade müük ei ole Elani põhitegevusala. Äriühing teenib märksa suurema osa käibest talispordiüksuses. 2011. aasta finantsprognoosi kohaselt eeldati mereüksuses vaid [20–24] miljoni euro suuruse tulu teenimist võrreldes [58–68] miljoni euroga talispordiüksuses. Veelgi enam: Elanisse tehtud 10 miljoni euro suurusest kapitalisüstitist sai suurema osa (5,924 miljonit eurot) samuti talispordiüksus. Päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktist 40 lähtudes on kahtlane, kas mereüksuses tehtud loovutusi saab üldse pidada asjakohasteks kompensatsioonimeetmeteks, sest — nagu allpool põhjalikumalt selgitatud — ei ole merendusäri turg, kus äriühingul on pärast ümberkorraldamist kõige olulisem turupositsioon.
- (165) Et Sloveenia esitatud argumente igakülselt arvesse võtta, on komisjon siiski analüüsinud, millises ulatuses võib Sloveenia kinnitada asjakohaste kompensatsioonimeetmete võtmist merendusäris. Enne ümberkorraldusi ulatus Elani maksimaalne tootmismahd [280–330] purjeka ja [45–55] mootorpaadini. Sloveenia ei määratle konkreetselt

⁽³⁸⁾ Vt joonealune märkus 36.

merendustoodet ega geograafilist turgu (geograafilisi turge), kus saaks suhtelist tähtsust hinnata. Esitatud väidetes räägib ta Elani turuosa vähendamisest „meelelahutus- ja sportaluste turul”, viidates samal ajal oma taandumisele „mootorpaatide turusegmendist”.

- (166) Elani mereüksuse konkurentsivõimet käsitlevate kättesaadavate dokumentide, sealhulgas Elani enda koostatud strateegiadokumentide analüüs annab täpsemat aimu äriühingu suhtelisest olulisusest merendusturul. Elani mereüksuse arengukavas 2006–2010 väideti, et kõikide uute paatide maailmaturu maht on umbes 25 miljardit eurot, millest 80 % moodustavad mootorpaadid ja 20 % purjekad, kusjuures Euroopas kehtib samasugune suhe. Elani kirjelduse kohaselt on turg „äärmiselt killustatud” ning ta hindas oma purjeprogrammi turuosaks ELis umbes [0–5] % ja oma mootorpaatide programmi osaks << 1 %. Arengukavas viidati aga erinevate turusegmentide olemasolule, kus kehtivad erinevad konkurentsitingimused, sealhulgas turutõkked. Juunis 2008 vastu võetud Elani Skimar Groupi pikaajalises kavas 2008–2012 nähti ette paadituru segmentideks jagamine paadi pikkuse alusel ning sedastati, et konkurents on kõige tihedam väikealuste (30 jalga) segmendis, samal ajal kui Elan tootis ja müüs keskmise kategooria tooteid pikkusega 30–50 jalga ning kavatses välja arendada uusi mudelid [...]. Kõige selgemini on väljendatud oma seisukohta Elani turuosa kohta segmendis, kus ta enda meelest konkureerib, oma ülevaates Elani praegune enamusaktsionär PDP, öeldes, et: „2010. aastal müüs Elan 32–60-jalaste purjekate segmendis (mis moodustab 20 % merendusturust) 122 paati, omandades 5,2 % turuosa.” Tundub tõenäoline, et turu segmentideks jaotamisel kasutatakse lähtepunktina selliseid kriteeriume nagu (purje, mootori) võimsus ja suurus. Vastupidise seisukoha puudumisel aktsepteerib komisjon käesoleva otsuse tarvis PDP hinnangut, et Elanile kuulus killustatud purjekaturul > 5 % turuosa.
- (167) Isegi kui komisjoni kokkuvõttehinnangu jaoks oleks olnud võimalik arvesse võtta Elani loovutamisi mereüksuses, oleks eespool esitatud teabe kohaselt tulnud kompensatsioonimeetmeid võtta merendussektoris purjekate tootmise valdkonnas, mis oli selgelt Elani mereüksuse põhitegevusala ja kus — nagu kirjeldatud — kuulus äriühingule Elani sõnul „äärmiselt killustatud turul” oluline turuosa. Seepärast ei ole päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punktiga 40 kooskõlas sellise tellimustegevuse lõpetamine, mis toetas vähemalt kaudselt Elani jahimüüki, ning loobumine mootorpaatide müügist — sektor, millest Elan väljus lõplikult Elan Brod d.o.o. müügiga. Mis puutub mootorpaatidesse, siis alustas Elan selliste paatide tootmist alles 2002. aastal, plaanides kasutada purjekate sektoris omandatud mainet ka mootorpaatide müügis. Mootorpaatide müük saavutas kõrgpunkti 50 mootorpaadi müügiga 2006. ja 2007. aastal ning langes seejärel [25–29] paadini 2008. aastal ning kõigest [7–9] paadini 2009. aastal.
- (168) Ka Sloveenia esitatud teave näitab kujukalt, et Elani aktsionärid ja pangad ei pidanud lõpetatud tegevust Elani põhitegevuseks ⁽³⁹⁾. Ühtlasi tuleb märkida, et Elani tütarettevõtjate müük ei olnud mõeldud konkurentsimoonutuste tasakaalustamiseks. Kõik kolm tütarettevõtjat teenisid nii müügi ajal kui ka müügile eelnenud aastatel kahjumit. Sloveenia teavitas komisjoni, et Elan Yachting d.o.o. ja Elan Marine Charter d.o.o (summaarne) netotulemus oli 2007. aastal kokku – 157 000 eurot, 2008. aastal – 100 000 eurot ja 2009. aastal – 57 000 eurot. Ka Elan Brod d.o.o. teenis kogu perioodi jooksul kahjumit, täpsemalt 2006. aastal – 58 000 eurot, 2007. aastal – 436 000 eurot, 2008. aastal – 1 miljon eurot ja 2009. aastal – 1,5 miljonit eurot. Neid arve silmas pidades paistab Sloveenia väide, et äriühingud ei teeninud struktuurset kahjumit, kõigest eneseõigustusena. Nagu eespool näidatud, ei loeta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt varade mahakandmist ega kahjumit tekitavast tegevusest loobumist, mis on elujõulisuse taastamiseks igal juhul tarvilik, kompensatsioonimeetmete hindamisel tootmisvõimsuse piiramiseks. Kolmes merendusalas esitanud tütarettevõtja registreeritud suur kahjum ja Elan Brod d.o.o. tõsine jätkuv langustrend aga näitavad, et loovutamised olid elujõulisuse taastamiseks tõepoolest vajalikud ning ka seetõttu ei tule neid pidada kompensatsioonimeetmeteks.
- (169) Seepärast leiab komisjon, et Elani loovutamisi ning töötajate arvu ja turunduskulude vähendamist ei saa lugeda kompensatsioonimeetmeteks. Kuna asjakohaseid kompensatsioonimeetmeid ei võetud — isegi võttes arvesse

⁽³⁹⁾ Vt Sloveenia esitatud teave (10. oktoober 2011), mis sisaldas KADi kirja, kus viidatakse mereüksuse — „mida ei loeta põhitegevuseks” — äriühingute müümisele, või Elanit esindanud õigusbüroo Jadek & Pensa 26. aprilli 2012 kirja, milles selgitatakse, et pangad nõudsid refinantseerimislepingute sõlmimise tingimusena Horvaatias asuvate põhitegevusega mitte seotud varade müümist.

päästmise ja ümberkorraldamise suuniste punkti 56, mille kohaselt võivad abi andmise tingimused kompensatsioonimeetmete rakendamise suhtes olla abi saavates piirkondades leebemad — on komisjon sunnitud tegema järelduse, et päästmise ja ümberkorraldamise suuniste nõudeid asjakohaste kompensatsioonimeetmete rakendamiseks ei ole täidetud. Kuna suunistes sätestatud siseturuga kokkusobivat ümberkorraldamisabi käsitlevad nõudmised on kumulatiivsed, piisab suuniste kohaldatavuse välistamiseks vaid ühe nõudmise täitmatajätmisest. Seepärast ei hakka komisjon teiste nõudmiste täitmist hindama. Seda silmas pidades leitakse, et meetet 2 ei saa lugeda päästmise ja ümberkorraldamise suuniste kohaselt ühisturuga kokkusobivaks.

5.3.2. Kokkusobivus muul alusel

- (170) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 2 esitatud erandid ei kehti praegusel juhul, sest kõnealune meede ei ole sotsiaalne, seda ei anta üksiktarbijatele, seda ei anta loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks ning seda ei anta Saksamaa jagamisest kahjustatud Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele.
- (171) Muud erandid on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 3.
- (172) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a sätestatakse, et „abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus” võib pidada siseturuga kokkusobivaks. Elan asub piirkonnas, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a kohaselt rahastamiskõlblik ⁽⁴⁰⁾. Abi saavatele piirkondadele antava riigiabi kokkusobivust reguleerivad regionaalabi suunistes ⁽⁴¹⁾. Regionaalabi suuniste kohaselt saab riigiabi anda põhimõtteliselt vaid äriühingutele, kes ei ole raskustes. Elan oli aga meetme võimaldamise ajal raskustes (vt põhjendus (74)). Seepärast ei saa meetet 2 lugeda siseturuga kokkusobivaks regionaalabiks.
- (173) Eespool nimetatut silmas pidades leiab komisjon, et abi suhtes ei kehti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis a ettenähtud erand.
- (174) Lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatakse, et „abi üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks või mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks” võib pidada siseturuga kokkusobivaks.
- (175) Komisjon märgib, et kõnealune abi ei olnud mõeldud üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks ning komisjon ei tuvastanud mingeid tõendeid selle kohta, et see oleks mõeldud tõsise häire kõrvaldamiseks Sloveenia majanduses.
- (176) Eespool nimetatut silmas pidades leiab komisjon, et abi suhtes ei kehti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktis b sätestatud erand.
- (177) Lepingu artikli 107 lõike 3 punktis d sätestatakse, et abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi liidus määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, võib pidada siseturuga kokkusobivaks. Kõnealune artikkel ei kehti ilmselgelt praeguse juhtumi kohta.
- (178) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c nähakse ette riigiabi lubamine, kui abi on antud teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Komisjon on koostanud

⁽⁴⁰⁾ Komisjonis 13. septembril 2006 heaks kiidetud Sloveenia regionaalabi kaart, mis avaldati ELT C 256, 24.10.2006, lk 6.

⁽⁴¹⁾ ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.

kõnealuses artiklis sisalduva erandi kohaldamise selgitamiseks mitu suunist ja teatist. Arvestades et kõnealused meetmed võeti raskustes oleva äriühingu suhtes, hindas komisjon kõigepealt meetme kokkusobivust vastavalt päästmise ja ümberkorraldamise suunistele. Hinnatava meetme suhtes ei kehti ükski suunis ega teatis.

- (179) Seepärast ei ole hinnatav abi kokkusobiv siseturuga.

6. SISSENÕUDMINE

- (180) ELi toimimise lepingu ja Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt võib komisjon juhul, kui ta leiab, et abi ei ole siseturuga kokkusobiv, otsustada, et asjaomane riik peab sellise abi andmise lõpetama või seda muutma ⁽⁴²⁾. Samuti on Euroopa Kohus korduvalt sedastanud, et riigi kohustus tühistada abi, mida komisjon peab siseturuga kokkusobimatuks, on ette nähtud selleks, et taastada varasem olukord ⁽⁴³⁾. Sellega seoses on Euroopa Kohus leidnud, et kõnealune eesmärk on saavutatud, kui abisaaja on ebaseadusliku abina saadud summad tagasi maksnud ja seega loobunud eelistest, mis tal turul konkurentide ees olid, ja on taastatud abi andmisele eelnenud olukord ⁽⁴⁴⁾.
- (181) Kohtupraktika põhjal sätestati menetlusmääruse artiklis 14, et „*kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et kõnealune liikmesriik peab võtma kõik vajalikud meetmed, et abisaajalt abi tagasi saada*”.
- (182) Seega, võttes arvesse, et vaadeldav meede on ebaseaduslik ja kujutab endast siseturuga kokkusobimatut abi, tuleb abisumma tagasi nõuda, et taastada enne abi väljamaksmist valitsenud olukord turul. Seetõttu nõutakse summa tagasi alates kuupäevast, mil abisaaja sai eelise, st alates ajast, mil abi läks abisaaja käsutusse, ja samuti tuleb abisaajal tasuda intressi kuni abi tegeliku tagasimaksmiseni.
- (183) 2008. aastal tehtud kapitalisüst tuleb tervikuna tagasi maksa, kuna kõikide viie tehingus osalenud üksuse otsused on seostatavad riigiga. Kapitalisüsti kogusumma oli 10 miljonit eurot, millest 5,924 miljonit paigutati Elani talispordiüksusesse ja 4,076 miljonit eurot Elani mereüksusesse. Kõnealused kaks äriühingut ühinesid aga juunis 2010 oma emaettevõtja Elaniga. Intressi arvestatakse kuupäevast, millal kapital anti tegelikult abisaaja käsutusse ehk 8. septembrist 2008.

7. KOKKUVÕTE

- (184) Elani kasuks jaanuaris 2007 tehtud kapitalisüst (meede 1) ei hõlma riigiabi, kuna aktsionäride otsus oli kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega.
- (185) 2008. aasta augusti otsus Elani kasuks tehtava kapitalisüsti kohta (meede 2) hõlmab riigiabi. Riigiabi ei ole kokkusobiv siseturuga. See ei vasta päästmise ja ümberkorraldamise suuniste nõuetele. Samuti ei vasta see Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõigetele 2 ega 3. Seepärast tuleb 10 miljoni euro suurune kapitalisüst Elanilt koos intressidega tagasi nõuda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Jaanuaris 2007 tehtud kapitalisüst ei kujuta endast riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

⁽⁴²⁾ Vt kohtuasi C-70/72 komisjon vs. Saksamaa [1973] EKL I00813, punkt 13.

⁽⁴³⁾ Vt ühendatud kohtuasjad C-278/92, C-279/92 ja C-280/92 Hispaania vs. komisjon [1994] EKL I-4103, punkt 75.

⁽⁴⁴⁾ Vt kohtuasi C-75/97 Belgia vs. komisjon [1999] EKL I-030671, punktid 64–65.

Artikkel 2

Suurendades riigiabi meetmena 2008. aastal Elani aktsiakapitali 10 miljoni euro võrra, tegutses Sloveenia ebaseaduslikult, rikkudes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõiget 3, ning meede on kokkusobimatu siseturuga.

Artikkel 3

1. Sloveenia nõuab artiklis 2 osutatud abi abisaajalt Elan tagasi.
2. Tagasinõutavalt summalt arvestatakse intressi alates abisaaja käsutusse andmise kuupäevast (8. september 2008) kuni summa tegeliku tagasisaamiseni.
3. Intressi arvutatakse liitintressina kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 ⁽⁴⁵⁾ V peatükiga.
4. Sloveenia tühistab alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest kõik artiklis 2 osutatud abimaksud.

Artikkel 4

1. Artiklis 2 osutatud abi nõutakse tagasi viivitamata ja tõhusalt.
2. Sloveenia tagab käesoleva otsuse rakendamise nelja kuu jooksul pärast otsuse teatavakstegemise kuupäeva.

Artikkel 5

1. Kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist esitab Sloveenia komisjonile järgmise teabe:
 - a) abisaajalt tagasi nõutav kogusumma (põhisumma ja intress);
 - b) käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatavate meetmete üksikasjalik kirjeldus;
 - c) dokumendid, mis kinnitavad, et abisaajale on antud korraldus abi tagasi maksta.
2. Sloveenia teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud riiklike meetmete rakendamisest, kuni artiklis 2 osutatud kava kohaselt makstud abi on lõplikult tagasi makstud. Sloveenia esitab komisjoni taotlusel viivitamata teabe käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatavate meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjalikud andmed abisaajalt juba tagasi saadud abisummade ja intressi kohta.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud Sloveenia Vabariigile.

Brüssel, 19. september 2012

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

⁽⁴⁵⁾ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.